

Referat af ordinær generalforsamling 2015 i Arkitekternes Pensionskasse 14. april 2015

Formalia	
Antal fremmødte	23
Fuldmagter til bestyrelsen	17
Fuldmagter til 3. mand	37
Instruktionsfuldmagter	2
Stemmer i alt	79

Dagsorden	Resultat	Bestyrelsens anbefaling
1 Valg af dirigent (bestyrelsen indstillede advokat Lars Svenning Andersen)	Valgt	For
2 Bestyrelsens beretning	Ikke til afstemning	-
3 Forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2014	Godkendt	For
4 Forslag fra bestyrelsen	Vedtaget	For
1: Navneændring af Arkitektforbundet og optagelse af designere	Vedtaget	For
2: Valg af det uafhængige regnskabs- og revisions-sagkyndige bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen	Vedtaget	For
3: Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en personlig revisor	Vedtaget	For
4: Delpension for offentligt ansatte	Vedtaget	For
5: Optagelsesregler for nye medlemmer	Vedtaget	For
6: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension	Vedtaget	For
7: Regler for helbredsbedingede ydelser for nye medlemmer	Vedtaget	For
8: Formueforvaltning for tredjemand	Vedtaget (36 For og 10 Imod)	For
9: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.	Vedtaget	For
Forslag fra medlemmerne		
10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.	Vedtaget (44 For og 32 Imod)	Imod
5 Valg til bestyrelse		
Cecilie Therese Hansen for en 3-årig periode (2015-2018)	Valgt	For
Ole Bjørn Petersen for en 2-årig periode (2015-2017)	Valgt	For
Søren Kaare-Andersen for en 3-årig periode (2015-2018)	Valgt	For
6 Valg af revision		
Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab	Valgt	For
7 Sted for næste års generalforsamling		
København	Valgt	For
8 Eventuelt	-	-

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
DAGSORDENENS PUNKT 1	4
Valg af dirigent.....	4
DAGSORDENENS PUNKT 2	5
Bestyrelsens beretning.....	5
Afkast	5
Beregningsrenten	6
Grundlagsrenten	7
Finanstilsynets inspektion.....	7
Forretningsmodellen	7
Markedsrenteprodukt.....	8
Medlemsmodellen.....	9
Aflønning af bestyrelse og direktion	9
Ansvarlige investeringer	10
Debat	11
DAGSORDENENS PUNKT 3	11
Forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2014.....	11
DAGSORDENENS PUNKT 4	13
Forslag fra bestyrelsen og medlemmer	13
Forslag 1: Navneændring af Arkitektforbundet og optagelse af designere	13
Forslag 2: Valg af det uafhængige regnskabs- og revisionsagkyndige bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen	14
Forslag 3: Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en personlig revisor	15
Forslag 4: Delpension for offentligt ansatte.....	16
Forslag 5, 6 og 7: Helbredsbetingsede ydelser.....	20
Forslag 5: Optagelsesregler for nye medlemmer.....	20
Forslag 6: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension.....	23
Forslag 7: Regler for helbredsbetingsede ydelser for nye medlemmer.....	23
Forslag 8: Formueforvaltning for tredjemand	24
Forslag 9: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.	29
Forslag 10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.	30
DAGSORDENENS PUNKT 5	36

Valg til bestyrelsen.....	36
DAGSORDENENS PUNKT 6	37
Valg af revision.....	37
DAGSORDENENS PUNKT 7	38
Sted for næste års generalforsamling.....	38
DAGSORDENENS PUNKT 8	38
Eventuelt	38

Indledning

Inden generalforsamlingen skulle Ritt Bjerregaard have holdt et oplæg, men hun måtte desværre melde afbud på grund af sygdom. I stedet holdt forfatter og dr.med Henning Kirk et oplæg om at blive ældre.

Formanden Mette Carstad bød velkommen til generalforsamlingen på Syddansk Universitet. Lars Thiis indledte med at fortælle om Campus, hvor generalforsamlingen blev afholdt.

Formanden: Jamen så vil jeg gerne sige velkommen igen og så for god ordens skyld vil jeg også lige fortælle hvem jeg selv er. Jeg hedder Mette Carstad, jeg er arkitekt. Jeg arbejder i Rudersdal Kommune, og så er jeg også formand for Arkitekternes Pensionskasse. Ud over jer medlemmer af pensionskassen, som er til stede, så har vi jo også et par gæster i dag. Vi har fra Deloitte Jacques Peronard og vi har fra Forbundet Arkitekter og Designere Arne Ennegaard. Så har vi fra vores administration Cristina Lage, og jeg vil ikke sige alle resten i administrationen, men I kan også lige rejse jer op. Der er solid opbakning ligegyldigt hvilke tekniske spørgsmål vi skulle have, og så har vi vores bestyrelse i pensionskassen, og I må gerne rejse jer op efter tur, så vi ved, hvem I er. Skal vi starte med dig Per?

Per Frølund Thomsen: Jeg er udpeget af Akademisk Arkitektforening.

Rikke Francis: Jeg er ansvarshavende aktuar i Industriens Pension og udpeget af Arkitektforbundet.

Cecilie Therese Hansen: Jeg er næstformand og arkitekt, medlemsvalgt og arbejder i Novozymes.

Rie Øhlenschlæger: Jeg er arkitekt og medlemsvalgt. Jeg har et lille konsulentfirma, der hedder A+B i Aarhus.

Lars Thiis: Jeg er partner i Cubo Arkitekter og er afgående bestyrelsesmedlem. Valgt af generalforsamlingen.

Formanden: Det sidste medlem af bestyrelsen, som desværre ikke kunne være her i dag, er Niels Olsen, som er udpeget af Forbundet Arkitekter og Designere og Akademisk Arkitektforening i fællesskab og er vores revisionskyndige medlem.

Dagsordenens punkt 1

Valg af dirigent

Formanden: Første punkt på dagsordenen er valg af dirigent og bestyrelsen indstiller Lars Svenning Andersen til dirigent. Ingen andre? Skal vi sige, du er valgt?

Dirigent Lars Svenning Andersen: Ja, det er jo dejligt. Tak for det. Det er dejligt at komme tættere på Jylland. Vi plejer jo til at holde generalforsamling ovre i København, men jeg synes, det er dejligt, vi er her på Fyn. Vi skal lige være sikre på, at alt går rigtigt til og der er jo en hel masse formelle ting, som jeg ikke vil gå igennem her. Men det er jo noget med, at vi er indkaldt rettidigt, det er noget med, at vi har en dagsorden efter lovene, det er noget med, at der er indleveret indkaldelse til hvert enkelt medlem, osv. Det har jeg tjekket, så hvis ikke nogen vil lave meget vrøvl over det, så vil jeg betragte det således, at vi har en lovlig generalforsamling her.

Så er det jo sådan, at vi har et langt og fint program, som jeg glæder mig til, og der er nogle enkelte indledende bemærkninger, som jeg lige vil starte med. Det er jo sådan, når vi først kommer i gang med de enkelte punkter, så vil der være lejlighed til at kommentere på de enkelte punkter, og der vil der være to medarbejdere, der går rundt. De sidder derovre i øjeblikket, men ellers vil de gå rundt med mikrofoner, så man kan sidde ved bordene og kommentere på det og selvfølgelig lige nævne, hvem man er og så kommentere på det. Vi har en forretningsorden, som siger lidt om, hvor lang tid man må snakke. Og det holder jeg lidt styr på, men det håber jeg, at vi nok kan finde ud af at styre stille og roligt. De bliver sådan, at vi satser på en lille strække-ben pause om en times tid og så er det jo sådan, at for dem, der holder ud, er der så en buffet, når vi engang er færdige. Jeg skal også gøre opmærksom på, at der ligger nogle evalueringsskemaer, som meget gerne må blive udfyldt, sådan at man får mulighed for også at evaluere på, hvordan man synes, det er gået. Jeg håber, alle dem, der er medlemmer, har fået stemmesedler. Det kan jo være, at vi kommer til at stemme, og er der nogen, der ikke har fået sådan en, så må de lige gøre opmærksom på det. Det er sådan, at det i øvrigt også er åbent for andre, presse osv. Jeg ved ikke, om der er nogen til stede fra pressen? De kan ikke få lov til at stemme, men alle I andre har mulighed for det. Jeg vil på et tidspunkt, når jeg lige får tallene, også orientere om, hvor mange vi i virkeligheden er til stede, der må stemme og hvor mange fuldmagter er der til stede, så man lige er orienteret lidt om det. Det er sådan nogle enkelte, praktiske foranstaltninger, inden vi kaster os ud i dagsordenen og den første del af dagsordenen, det er jo i virkeligheden bestyrelsens beretning og det er jo formanden, der aflægger den. Jeg giver ordet til dig, Mette Carstad, værsgo.

Dagsordenens punkt 2

Bestyrelsens beretning

Formanden: Tak. Jeg håber, at I sidder rigtig godt, for den er rigtig lang. Der er jo sket mange spændende ting i pensionskassen, siden vi mødtes sidst. Og jeg vil nu på bestyrelsens vegne komme ind på det vigtigste på både kort og lang sigt.

Afkast

Først lidt om det, som er pensionskassen eksistensberettigelse, nemlig gode og stabile pensioner, når man siger farvel til arbejdsmarkedet eller er så uheldig at blive syg. Vi har siden opbygningen af Unipensions nye investeringsafdeling for 6 år siden haft et afkast, der ligger helt i top, ikke bare nationalt, men også internationalt. I 2014 havde vi et afkast på 10,2 % før skat og det akkumulerede afkast har de sidste 6 år været på 70,4 %. 100 kroner af vores opspa-

ring er altså blevet til 170 kroner. Det svarer til et gennemsnitligt årligt afkast på 9,3 % i hvert af de 6 år, og dermed hører vi til blandt de allerbedste i pensionsbranchen herhjemme og det er baseret på Finanstilsynets afkastnøgletal og det er også blevet bekræftet i en gennemgang af sammenlignelige pensionsprodukter fra det uafhængige analysebureau Kirstein.

Vi har Unipension placeret her og her har vi den risiko, vi løber, når vi investerer, og her har vi det afkast, vi får. Så det bedste er selvfølgelig at ligge langt oppe ad denne her og langt henne her. Så der kan I se, der ligger vi rigtig fint. Som sagt er det ikke kun i Danmark, at vi måler os blandt de bedste. En undersøgelse foretaget af det canadiske analysefirma CEM i efteråret 2014 viste, at vi både på europæisk og verdensplan er regnet blandt de allerbedste, når det kommer til at skabe merværdi. Og der kan vi igen se tallene her.

Der kan vi se her, at vi har et afkast på 13 %. I Europa har man haft på 9 % og globalt på 12 % - et merafkast i perioden fra 2,2 % omregnet til kroner og ører er det for hele Unipension DKK 8 milliarder kroner i merafkast. Disse resultater kommer medlemmerne til gode i form af en af branchens højeste kontorenter og er med til at opbygge den fælles egenkapital, som sikrer os stabile pensioner.

Hvordan ser fremtiden for afkastene så ud? Det er svært at sige, men vi oplever i øjeblikket et ekstremt lavt renteniveau og det, der ser godt ud blandt boligejere og andre, det ser mindre godt ud for os som pensionister og pensionsopsparere. Det vil blive rigtig svært at fastholde den nuværende kontorente på 4,25 %, hvis obligationsrenterne forbliver lige så lave, som de er i dag.

Hvorfor har vi så flotte afkast, men ikke en højere rente? I bestyrelsen får vi tit spørgsmålet: Når vi nu har så flotte afkast, hvorfor stiger pensionen så ikke? Og svaret ligger i, at vi i pensionskassen benytter et gennemsnitsrentepincip, der sikrer stabile pensioner og tryghed for os medlemmer. Kontorenten fastsættes ud fra et gennemsnit af investeringsafkastene over en længere årrække, så medlemmerne ikke bliver ramt af store udsving i periode med urolige finansmarkeder, som vi eksempelvis har set det i forbindelse med finanskrisen. Denne her planche taler vist for sig selv, hvordan vores afkast har været, som er den sorte, og den røde, hvordan vores pensioner har ligget ganske stabilt i perioden. Men som I har set, så har vi haft rigtig fine afkast i de senere år. Og på sin vis bedre end man kunne forvente med de der lave obligationsrenter, men der er faktisk en helt naturlig forklaring, som desværre varsler mindre gode tider. De faldende renter har nemlig givet os store kursgevinster på obligationerne, og det er jo rigtig godt, men vi køber obligationerne for at få et langt og stabilt afkast. Og når vi allerede nu har indhøstet størstedelen af gevinsten, så kommer vi derfor til at mangle det i fremtiden. Derfor må vi indstille os på, at kontorenten på 4,25 % sandsynligvis vil komme til at falde, når vi kigger lidt længere frem.

Beregningsrenten

De brogede fremtidsudsigter har betydet, at vi i bestyrelsen også har kigget på et andet af vores rentebegreber, nemlig beregningsrenten. Beregningsrenten betyder ikke, at man får flere eller færre penge set over hele pensionisttilværelsen, men alene *hvornår* man får dem. Beregningsrenten har i mange år været fastsat til 4,25 % og det sikrer en relativt høj startudbetaling, når man går på pension, mod at pensionen ikke stiger så meget efterfølgende, som man måske kunne forvente ud fra en almindelig renters rente betragtning. Fortsætter det nu-

værende meget lave renteniveau og fastholder vi den nuværende beregningsrente, risikerer vi, at pensionsudbetalingerne i stedet for et stabilt forløb vil falde år efter år. Bestyrelsen overvejer derfor, om beregningsrenten skal sænkes. Her har vi den, vi arbejder med og her har vi den rente, som det vil være, hvis vi startede på 0 og så bare lod udviklingen køre uden at have denne her beregningsrente. Vi overvejer, om vi skal sænke den, så man oplever en lidt lavere startudbetaling, men til gengæld ikke skal forvente væsentlige nedsættelser efterfølgende. Hvis vi ændrer beregningsrenten i bestyrelsen, så vil det tidligst ske fra 2016.

Grundlagsrenten

Det lave renteniveau har også betydning for den rentegaranti, som pensionskassen giver medlemmerne i form af det, vi kalder den betingede grundlagsrente. Grundlagsrenten har igennem de seneste år været på 1 %, men de lange renter har nu i en længere periode ligget under dette niveau. Faktisk har den 10-årige statsrente været meget tæt på 0 % her i begyndelsen af året. Og igen kan vi se en slide her med grundlagsrenten, og så kan vi se den lange rentes udvikling fra 2012 og til i dag, hvor vi er næsten nede på 0. Det betyder, at bestyrelsen har besluttet at nedsætte grundlagsrenten til 0 med virkning fra nytår. Finanstilsynet kræver, at grundlagsrenten i pensionsordningerne skal være forsigtige og sikre - og det er 1 % ikke længere. Hvad betyder så det i praksis? For langt de fleste medlemmer betyder ændringen isoleret set, at de betingede grundpensioner bliver mindre, mens de ugaranterede tillægspensioner bliver tilsvarende større. Udbetalingen af pensionsydelse vil dermed være uændret. Men for ganske få medlemmer på den gamle ordning, de, der ikke foretog omvalget på det tidspunkt, hvor det var, vil det have en større betydning og disse medlemmer vil blive kontaktet direkte af pensionskassen, inden rentenedsættelsen træder i kraft. Vi har som mål, at I alle sammen får adgang på de personlige tal inde på Min pension efter sommerferien, og der vil I kunne se, hvad denne ændring betyder for jeres tilsagn.

Finanstilsynets inspektion

Vi har haft besøg af Finanstilsynet i det forgangne år, et såkaldt serviceeftersyn, en ordinær inspektion. Inspektionen er en meget omfattende øvelse, hvor pensionskassen gennemgås med størst vægt på de områder, der har den største risiko. Eksempelvis investeringer og solvensbehov. Efter adskillige måneders arbejde, 5 flyttekasser med papirer sendt fra pensionskassen til Finanstilsynet, utallige møder mellem administrationen og Finanstilsynet og flere møder med bestyrelsen, så fik vi resultatet af den ordinære inspektion: To påbud og en såkaldt risikooplysning. Det er et resultat, som vi grundlæggende kan være meget tilfredse med. Begge påbud er af formel karakter og er nu indarbejdet i pensionskassens forretningsgange. Risikooplysningen drejer sig om pensionskassens udlodning af egenkapital i form af tillægspensioner. Af risikooplysningen kan man få det indtryk, at bestyrelsen kan træffe beslutning om udlodning efter forgodtbefindende. Men det hverken kan eller vil vi. Det er helt grundlæggende for vores forretningsmodel, at de, der har bidraget til egenkapitalen, også modtager bidragene som en del af pensionen. Bestyrelsen har indsendt en supplerende redegørelse til Finanstilsynet og tilsynet har i begyndelsen af marts taget redegørelsen til efterretning.

Forretningsmodellen

Pensionskassens eksistensberettigelse er tryghed i pensionisttilværelsen igennem høje og stabile pensioner og det understøtter vores forretningsmodel. De høje pensioner opnår vi ved, at

en relativt stor andel af vores investeringer sker i værdipapirer med højt forventet afkast, såsom aktier. Det betyder, at pensionskassen løber en risiko og denne risiko er velkalkuleret bl.a. igennem stor spredning af investeringerne. Men den kræver også nogle økonomiske buffere, så eventuelle udsving i afkastet ikke rammer vores pensioner for hårdt. Pensionskassens relativt store egenkapital sikrer de stabile udbetalinger. For at sikre at de medlemmer, som har været med til at opbygge egenkapitalen, også får deres andel tilbage, indregner vi fra dag 1 den forventede egenkapitaludlodning i hvert enkelt medlems pensionstilsagn i form af tilægspensioner.

For at undgå omfordeling mellem generationer opbygger vi en ny egenkapital til nye medlemmer og til investeringer igennem det såkaldte risikotillæg. Med den nye egenkapital er fundamentet skabt for, at pensionskassen fortsat kan jage høje afkast. Forretningsmodellen indebærer, at vi har et stort investeringsselskab, hvor vi kan investere langsigtet og det giver unikke muligheder. Samtidig giver vores udjævningsmodel mulighed for, at man kan bevare et forventet højt afkast, også efter pensionering. Mange andre pensionsordninger indeholder automatisk reduktion af andel af risikofyldte aktiver op mod pensioneringstidspunktet, men dette finder vi er uegnet til vores ordning, da vores pensionsordninger jo er livsvarige og derfor skal løbe i rigtigt mange år efter pensioneringen.

Som jeg nævnte før, kræver vores forretningsmodel en relativt stor egenkapital. Den skal være stor nok til at dække lovgivningens solvenskrav, og denne overdækning skal også være til stede, når de finansielle markeder dykker. Så undgår vi, at pensionskassen skal sælge af værdipapirerne, når markedet er i bund. Pensionskassen har efter vores opfattelse i dag en passende egenkapital. Den kan forekomme stor, men fra og med næste år skal vi underlægges nye europæiske solvenskrav og her er kapitalkravene først ved at blive endeligt fastlagt. Da vi ikke kender dem endnu, og som forening ikke bare kan gå ud og skaffe en masse kapital i en fart, så er vi nødt til at være forudseende i opbygningen.

Markedsrenteprodukt

Som det fremgår, tjener vores nuværende forretningsmodel sit formål: Høje, stabile pensioner. Vi må dog erkende, at modellen kan være svær at overskue og gennemskue, hvis man ikke har en ordbog over pensionsbegreber ved hånden. Det er en af grundene til, at bestyrelsen i øjeblikket ser på, om vi skal tilbyde medlemmerne et nyt produkt til at supplere vores eksisterende forretningsmodel. Produktet skal være mere transparent og ikke kræve en stor, kollektiv kapital. Som I kan se på denne her, så skrotter vi hele den del af modellen her og går direkte fra behov for buffer og udjævning og tilbage til højt afkast. Det skal beholde de gode egenskaber, som vores nuværende produkt har i form af højt afkast kombineret med en udjævning af markedsudsving, men på den anden side skal det indeholde en individuel buffer i stedet for kollektiv kapital. Det skaber en tydelig sammenhæng mellem afkast og regulering, og udviklingen vil kunne følges direkte i eget depot. Jeg skal understrege, at bestyrelsen ikke har truffet nogen konkret beslutning om dette endnu, men det ligger i kortene, at for nuværende medlemmer vil det blive et tilbud om en ordning, som man kan tilvælge, hvis man finder det attraktivt. Det vil dog kræve grundig analyser og vil tidligst være klar til næste år.

Medlemsmodellen

Vi går videre til næste slide. Partnerskab for livet. Pensionsordningen dækker alle medlemmer fra første gang man træder ind i ordningen, til man forlader den efter et langt liv. Undervejs er det pensionskassens opgave at yde den bedst mulige rådgivning, når livssituationen ændrer sig. Det kan f.eks. være, når man får en livsledsager, mister sin erhvervsevne eller går på pension. Derfor har vi sammen med de to andre pensionskasser bag Unipension igangsat et projekt, som fokuserer på medlemmernes behov og ønsker. Projektet skal bl.a. gøre det muligt at få digital pensionsrådgivning døgnet rundt via hjemmesiden. I medlemsundersøgelser efter spørger mange denne fleksibilitet, fordi det er lettere at sætte sig med en computer, når man lige har tid til det, end det er at skulle tage telefonen og ringe op. Pensionskassen vil i større grad være proaktiv og tilbyde medlemmerne rådgivning, der er relevant i den livssituation, de måtte befinde sig i. Det er vigtigt, at medlemmerne skal føle sig godt hjulpet og den digitale kontakt skal føles stort set lige så personlig og nærværende, som hvis man er i personlig kontakt med en af pensionskassens rådgivere. Vi vil også fastholde og udvide den personlige rådgivning. Medlemmerne vil fortsat have mulighed for at have personlige møder og ringe til os, og det vil vi udvide med bl.a. chat og videokonkurrencer med en pensionsrådgiver.

Pensionskassen har allerede lavet et omfattende forarbejde for at finde ud af, hvad medlemmerne ønsker. Men også fremadrettet vil projektet basere sig på en høj grad af brugerinddragelse, hvor alle medlemmer kan deltage i debatten og komme med ideer og kritik. På den måde skal vi med medlemsmodellen styrke vores service og rådgivning og samtidig bruge projektet til at tilbyde denne service til endnu flere medlemmer i fremtiden.

Aflønning af bestyrelse og direktion

Efter reglerne i lov om finansiel virksomhed skal I oplyses om aflønning af bestyrelse og direktion i 2014-2015 og fremtidsudsigter for 2016. I 2012 vedtog generalforsamlingen vores lønpolitik, så den vil jeg ikke gennemgå.

I 2014 er bestyrelsens 7 medlemmer blevet honoreret med i alt ca. 750.000 kroner. Beløbet er lidt mindre end forventet, fordi vi har haft en ledig plads i bestyrelsen i en periode. Honorarets størrelse er reguleret til 2015 til 860.000 kroner. Forhøjelsen vedrører især formandskabet og de to særligt sagkyndige bestyrelsesmedlemmer. Dette hænger sammen med, at vi har registreret et voldsomt stigende tidsforbrug i arbejdet med at sidde i pensionskassens bestyrelse. Hertil kommer, at vi har besluttet en regulering til de to særligt sagkyndige medlemmer, som også sidder i revisionsudvalget. Til næste år vil vi sammen med PJD foretage en grundig analyse af niveauet for bestyrelseshonorering og arbejdsmængde. Vi vil bl.a. sammenligne med bestyrelser i andre pensionskasser for at finde ud af, om honoreringen har det rette niveau.

I 2014 er administrerende direktør Cristina Lage blevet aflønnet af Arkitekternes Pensionskasse med 400.000 kroner. Det er vores andel på ca. 12 % af hendes samlede løn. Vi ønsker ikke at være lønførende, men vores lønninger i pensionskassen skal heller ikke afholde os fra at tiltrække de bedste hoveder. Aflønningen skal matche indsatsen og de finansielle virksomheder, vi sammenligner os med. Direktøren har ret til en årlig lønforhandling og har fået en lønstigning i 2015 på 3,3 % og har ret til forhandling igen i 2016.

Ansvarlige investeringer

I bestyrelsen og Unipension-samarbejdet bruger vi meget tid på, hvordan vi skal investere vores pensionspenge på en ansvarlig måde. De af jer, der har været med på de senere års generalforsamlinger, har kunnet følge med i, hvordan arbejdet løbende er blevet mere og mere omfattende startende for mange år siden med nogle fine hensigtserklæringer til i dag at have alle aktivklasser omfattet af retningslinjer for ansvarlige investeringer, og I behøver ikke at kunne læse tallene. Det viser bare den udvikling, som der har været fra, hvor mange aktivklasser vi har haft retningslinjer for. I 2013 fik vi retningslinjer for ejendomsinvesteringer og den sidste blev færdiggjort i 2014.

Retningslinjerne for statsobligationer. De er udarbejdet på baggrund af en vejledning fra regeringen. Jeg ved ikke, om nogen af jer kan huske for 2 år siden, at vi snakkede om blodobligationer, og vi sågar havde møder med vores faglige foreninger bag pensionskassen om, at vi da også burde sælge vores blodobligationer. I stedet for gjorde vi det, at vi i samarbejde med andre pensionskasser fik regeringen til at hjælpe os med at lave en vejledning. Vores retningslinjer betyder i dag, at landene hvert kvartal skulle screenes omkring menneskerettigheder, korruption, miljø, osv. Og jeg tror, det er samtlige danske pensionskasser, som har vedtaget at følge de retningslinjer.

I 2014 fik vi så også sat maks. fokus på klimaforandringer. Pensionskassen har siden slutningen af nullerne igennem vores deltagelse i Carbon Disclosure Project været med til at drive en udvikling, hvor porteføljeselskaberne påvirkes til at opgøre, håndtere og minimere deres klimabelastning. I efteråret tog vi så endnu et skridt med underskrivelsen af Global Investor Statement on Climate Change. Med erklæringen og vores indmelding i Institutional Investor Group on Climate Change forøger vi bl.a. påvirkningen af selskaberne. Vi opfordrer verdens ledere til at indgå en bindende klimaafte senere på året i Paris og vi forpligter os selv på at blive bedre til at investere og identificere investeringsmuligheder med lav CO₂-belastning og vi går i dialog med de forskellige selskaber.

Hvad er det så egentlig vi gør for at få dem til at ændre adfærd? Når det drejer sig om CO₂-udslip og fossile brændstoffer, har vi nogle styrende mål for dialogen. Vi beder selskaberne dokumentere, hvordan klimaforandringerne influerer på deres strategi og kapitalallokering og forklarer, hvordan de vil videreudvikle virksomheden, når værdien af de fossile brændstoffer mindskes ved overgangen til vedvarende energi. Har vi så nogen erfaringer for, at det virker? Jeg kan bedst give svaret med et eksempel for et af verdens allerstørste olieselskaber, Exxon-Mobil. Dialogen startede i 2009, hvor selskabet kunne betegnes som klimabenægter. Derefter har vi stillet forslag og stemt på generalforsamlinger hvert år og sammen med andre investorer opfordret alle verdens producenter af fossile brændstoffer, herunder Exxon, til at vurdere de finansielle risici ved klimaforandringer. Vi deltog i Exxons første investormøde om klimaforandringer i 2013, holdt møder med selskabet i 2014, og i 2015 kan vi nu konstatere, at Exxon står frem med sin nye holdning. Klimaudfordringerne skal tages alvorligt og Exxon foreslår selv skat på CO₂-udledning som det rette værktøj til reduktion af drivhusgasser. Jeg skal understrege, at Unipension naturligvis ikke kan tage æren for resultaterne alene. Vi er gået sammen med andre ansvarlige investorer om at ændre tingene. Exxon er et eksempel på, at aktivt ejerskab og dialog virker. Jeg kunne blive ved. Jeg er faktisk ret stolt af den rejse, vi har været igennem for at professionalisere vores tilgang til ansvarlige investeringer. Men for at vi kan komme videre, så vil jeg slutte, og jeg vil slutte med at takke administrationen for endnu et

godt år. I har udført et stort arbejde med at passe på pengene og passe på medlemmerne og en stor tak til bestyrelsen for deltagelse i alle vores møder med stor grundighed og med vigtig og kreativ input og store beslutninger og en stor tak til medlemmerne, som i udpræget grad har bakket os op undervejs. Det er en fornøjelse at være formand. Jeg håber, vi får en god debat i dag om de mange spændende punkter, vi har på dagsordenen og hermed vil jeg give ordet tilbage til dirigenten.

Debat

Dirigent: Ja, tak Mette for beretningen og så er det jo således, at nu er der mulighed for at kommentere på beretningen eller stille spørgsmål, og jeg skal lige sige, at der er repræsenteret 79 stemmer her i dag. Det er således, at der er 23 stemmeberettigede til stede og så er der altså 56 fuldmagter, hvoraf 17 har givet fuldmagter til bestyrelsen. Der er to instruktionsfuldmagter og 37 har givet fuldmagter til andre tilstedeværende. Det er sådan det er, hvis vi skal til at stemme om et eller andet.

Indtil videre så giver jeg ordet frit, hvis der er nogen, der har bemærkninger til formandens beretning. Det er ikke en, vi skal stemme om. Det er jo en beretning om, hvad der er sket. Det kan vi ikke lave om på. Men vi kan tage den til efterretning, og det kan jeg forstå, at det gør vi også. Vi kan oven i købet gøre det med akklamation, hvis vi har lyst til det. Tak til Mette.

Dagsordenens punkt 3

Forelæggelse og godkendelse af Årsrapport 2014

Dirigent: Så skal vi til forelæggelse og godkendelse af årsrapporten, og det er CFO Jens Munch Holst, som forelægger årsrapporten, værsgo.

Jens Munch Holst: Tak for ordet. Jeg vil gennemgå de væsentlige punkter i det, vi kalder årsrapporten. Det vigtigste, man kan sige i en pensionskasse, det drejer sig om, det er egentlig penge ind, det er penge ud og så er det årets resultat, fordi det er det, der fremtidigt skal give de penge.

Der er kommet et investeringsafkast på godt 700 millioner kroner. Som I kan se, er der kommet indbetalinger fra medlemmerne på godt 300 millioner kroner, og det giver et samlet boost på vores samlede formue herinde, som egentlig er jeres samlede formue, som består af en egenkapital, særlig bonushensættelse og pensionsmæssige hensættelser. Vi skal desværre også betale en regning til staten. Når der er et pensions- eller et investeringsafkast, så betaler vi også det, vi kalder pensionsafkastskat og der betaler vi 105 millioner kroner. Af denne portion penge skal vi udbetale til medlemmerne dels fra egenkapitalen, der udbetaler vi tillægspensionerne. Så skal vi udbetale øvrige pensioner eller resten af pensionen, og det bliver altså trukket på det, vi kalder særlige bonushensættelser og de pensionsmæssige hensættelser. Det vil sige, hele den blå pulje her, det er sådan set jeres penge. De kommer ud til jer i takt med, at de skal udbetales, og når det så er stoppet, butikken så at sige, så vil den være tom den dag, I alle sammen ikke skulle have flere pensioner. Så i princippet går investeringsafkast og

indbetalinger ind og alt det bliver udbetalt til jer lige med pensionsafkastet, som vi betaler til staten.

Hvis vi kigger lidt på indbetalingerne og medlemssiden, så har vi en tilgang af medlemmer, og vi har også et stigende medlemsbidrag. Den grå linje viser medlemsbidrag, altså penge ind, og den har været stigende over tid. Og det samme har vores medlemstilgang. Vi har i år haft en lille stigning på medlemssiden på godt 4 %. Vi forventer en udfladning af antallet af medlemmer, der kommer ind i pensionskassen og vi ved alle sammen godt, at der er mindre årgange, men der er selvfølgelig også den tendens, at vi har en ældre årgang, og derfor vil der også være en større afgang fra kassen på sigt. Det vil sige, at der vil ske en udfladning af indbetalingerne på sigt, så der vil komme en afbøjning af denne her kurve. Den vil ikke fortsætte med at stige i den takt den er på nuværende tidspunkt. På udbetalings siden ser vi en mindre stigning end vi havde regnet med, men det kan jeg lige vende tilbage til. Og vi ser en stigning i antallet af pensionister. Det er også igen sammensætningen af medlemmer. Der er en tyngde af medlemmer, der nu begynder at nærme sig pensionsalderen. Hvis vi lige kigger en gang til på udbetalings siden, så har vi udbetalt godt 240 millioner kroner, hvoraf 35 millioner kroner er tillægspension, der udbetales fra egenkapitalen. Mette var kort inde på forretningsmodellen om, at vi ophober nogle penge, egenkapitalen, som vi så udbetaler efterfølgende. De er så også med til at gøre, at vi kan få et større investeringsafkast.

Hvis vi prøver at kigge lidt på sammensætningen, så det, der egentlig vokser her i pensionskassen, hvis I kigger på 2013 i forhold til 2014, så er det egentlig alderspensionerne. Der er en lille stigning i engangsydelserne, men det er ikke noget, der er værd at nævne stort set på det her. Over de seneste 5 år har vi så set en stigning i antallet af pensionister, og det er gennemsnitligt en stigning på godt 8 %, og hvis det fortsætter, så kan vi jo næsten tænke os til, at på et tidspunkt vil indbetalinger og udbetalinger nærme sig hinanden. Når vi ser på aldersfordelingen i pensionskassen, viser den, at vi ser frem til fortsatte betydelige stigninger i pensionsudbetalingerne de næste 5-7 år. Og det vil alt andet lige også påvirke indbetalingerne, fordi når man er pensionist, så betaler man jo selvfølgelig heller ikke ind. Og i modsat retning har vi dog overenskomsterne, som gør, at vi får stigende funktioner.

Grundlæggende så er det egentlig det, der er værd at snakke om, når man ser sådan en årsrapport fra et pensionsselskab. Penge ind og penge ud og hvad ligger der til fremtidige udbetalinger? Så det er egentlig det, jeg havde tænkt mig at sige om regnskabet. I er meget velkomne til at stille spørgsmål, hvis I har nogen.

Dirigent: Tak skal du have. Der ligger jo en fyldig årsrapport, hvor regnskabet er i og det, som jeg lige skal hæfte mig ved, det er jo, at det fremgår af årsrapporten, side 16, at revisionen har givet det, vi kalder en blank påtegning. Det håber jeg der kan nikkes til. Det fremgår af årsrapporten, men ellers er der jo mulighed her for også, hvis der måtte være spørgsmål eller bemærkninger. Det er jo tungt stof. Ellers er det et punkt, hvor vi skal godkende regnskabet forhåbentligt. Må jeg tage tavsheden som udtryk for, at vi kan godkende årsregnskabet? Det kan vi, det er godkendt. Tak for det.

[Årsrapport 2014 godkendt uden bemærkninger]

Dagsordenens punkt 4

Forslag fra bestyrelsen og medlemmer

Forslag 1: Navneændring af Arkitektforbundet og optagelse af designere

Dirigent: Så er det jo sådan, at der er en række forslag, mindre og store imellem hinanden i det næste punkt på dagsordenen. Forslag fra bestyrelse og medlemmer. Det første forslag er forslag fra bestyrelsen om navneændring og det er således, at det er Mette Carstad, som vil motivere det forslag. Værsgo, Mette.

Formanden: Vi foreslår ikke navneændring fra Arkitektforbundet til Forbundet af Arkitekter og Designere, men vi foreslår, at i og med at Arkitektforbundet markerer så tydeligt, at designere nu også kan optages i Forbundet af Arkitekter og Designere, så mener vi, at tiden også må være kommet til, at vi optager designere i vores pensionskasse. Allerede i dag kan de blive medlemmer. Det kræver dog, at de er ansat i en virksomhed, der har overenskomst, der siger, at der skal indbetales til os. Men vi foreslår, at designere ligesom arkitekter kan blive optaget som medlemmer af pensionskassen uanset om de er omfattet af en obligatorisk pensionsordning eller ej. At være designer er ligesom at være arkitekt ikke en beskyttet titel og for at afgrænse, hvem der kan optages som medlemmer, er det derfor kun de akademisk uddannede designere, som kan optages. Det vil sige, at man har en bachelor eller en kandidatgrad i design. Der er i dag kun ganske få designere, som opfylder uddannelseskravet, eftersom uddannelsen først blev gjort akademisk for få år siden, men der er potentiale til, at der på lang sigt kan blive rigtigt mange designere. Jeg håber, at I ligesom bestyrelsen beslutter at støtte forslaget og byder designerne velkomne som medlemmer af vores pensionskasse.

Dirigent: Ja tak. Det er jo sådan, at der er udsendt nogle uforkortede forslag og derfor er forslaget jo nævnt på side 2, og der kan man så se en henvisning til, hvordan det sådan formelt skal gøres. I kan se på side 2 nederst, der er henvisning til de vedtægter, som skal ændres, og jeg skal lige starte med at beklage, at lige for henvisningen til det, der hedder § 23, det fremgår her og også i den følgende bestemmelse, forslag 2 og 3, det skal være § 26. Det er bare ikrafttrædelsesbestemmelsen, det er en lille smutter, men det er altså § 26. Det ændrer ikke i, at det, der står der, er det, som fremgår, men der altså på side 2 er forslaget og det vedtægtsmæssige det fremgår af side 16 og side 18, hvor man så kan se om implementeringen af det, men det dækker jo over det, som Mette har forklaret, altså et ønske om at få Forbundet af Arkitekter og Designere med ind i vedtægterne.

Jeg ved ikke, om der er nogen, der har bemærkninger til dette forslag? Og der er så en konsekvensretning. Det fremgår af sig selv, at det skal jo så også under bestyrelsens sammensætning, der skal der så også stå, at den udpeges af Forbundet af Arkitekter og Designere. Men det er også en rent teknisk ting. Det ser ikke ud som om, vi behøver at stemme om det. Det kan vi vedtage enstemmigt. Det var dejligt.

[Forslag 1 vedtaget uden bemærkninger].

Forslag 2: Valg af det uafhængige regnskabs- og revisionsagkyndige bestyrelsesmedlem på generalforsamlingen

Dirigent: Så er vi kommet godt i gang og så kan vi kaste os ud i forslag 2, som er valg af det uafhængige regnskabs- og revisionskyndige bestyrelsesmedlem og også der er der altså et nyt forslag og det er også Mette. Værsgo Mette.

Formanden: Tak. Jamen for at imødekomme kravene til særlige kompetencer i bestyrelsen fra både pensionskassen selv og især fra Finanstilsynet, er en plads i bestyrelsen reserveret til en uafhængig person med særlige fagkundskaber inden for regnskab og revision.

I dag udpeges det uafhængige regnskabs- og revisionskyndige bestyrelsesmedlem af Akademisk Arkitektforening og Forbundet af Arkitekter og Designere i forening, og det er Niels Olsen, som desværre ikke er her i dag, der er udpeget. Niels Olsen har efter 5 år besluttet at udtræde af bestyrelsen, og det er vi kede af, men vi respekterer det. Vi synes dog, at udskiftningen er en god lejlighed til at bringe valget af bestyrelsesmedlemmet tættere på os og på medlemmerne, og vi foreslår, at det særlige sagkyndige medlem skal udpeges og vælges på generalforsamlingen.

Valget sker efter en indstilling fra bestyrelsen, og det betyder i praksis, at generalforsamlingen får mulighed for enten at godkende eller afvise kandidaten. Og vi foreslår altså, at ændringen træder i kraft fra i dag og det betyder, at hvis I stemmer for bestyrelsens forslag, så vil vi allerede i dag senere få lejlighed til at tage stilling til bestyrelsens kandidat.

Ellen Bjarnø: Umiddelbart føler jeg mig ikke bedre repræsenteret ved, at det bliver bestyrelsen eller at bestyrelsesmedlemmet indstilles – altså og jeg er lidt ked af vores – at man ligesom helt slipper forbindelsen til de faglige forbund. Nu har jeg forstået, at Arkitektforbundet er jo repræsenteret, og jeg vil egentlig godt høre, hvad de mener om det.

Arne Ennegaard Jørgensen: Ja, nu er jeg ikke formand, men direktør. Vi har faktisk ikke diskuteret lige den der del, men altså vi udpeger jo en, som vi mener kan repræsentere vores medlemmer og hele tiden holde øje med, om det nu går rigtigt for sig. Og på et tidspunkt havde vi jo udpeget Mette og for et par år siden gik vi ind på denne her tanke, at vi syntes, det var fint, at Mette blev valgt blandt medlemmerne. Især når det var, at hun optrådte som formand. Der er en eller anden legitimitet i, at man som formand bliver valgt af medlemmerne. Og det syntes vi sådan set var rigtigt tænkt. Så var der en periode nu her, hvor vi har sagt, jamen det er fint, at vi peger på en, som er revisionskyndig, altså som har forstand på tallene bagved, så det er vi sådan set også enige i. Der kan man selvfølgelig sige, jamen igen er det jo egentlig fornuftigt nok, at der på en generalforsamling bliver valgt blandt medlemmerne nogle, som også har forstand på tallene. Det føler vi os rimeligt trygge ved også, at bare det, at vi ligesom får sikkerhed for, at der kommer en, som har forstand på det. Så skal vi jo selvfølgelig tage stilling til, hvem skal vi så pege på. Altså, det er jo så noget andet noget, men det, vi ligesom ser på, det er, kan vi stå inde for den måde, som de her revisionskyndige bliver udpeget på? Og det kan vi godt i det her tilfælde, så lige denne her ændring her har vi sådan set ikke noget problem med i hvert fald.

Formanden: Jeg vil lige sige, at Forbundet af Arkitekter og Designere og Akademisk Arkitektforening overhovedet udpeger denne her særligt revisionskyndige person, det er en tilføjelse til vedtægterne, som der blev indført i vores vedtægter for 5 år siden, fordi Finanstilsynet krævede, at vi fik et revisionsudvalg og et særligt kyndigt medlem. Vi forsøgte faktisk for 5 år siden, om vi blandt medlemmerne kunne finde en såkaldt særlig ekspert, som Finanstilsynet kunne godkende, og det kunne vi ikke. Det lyder lidt mærkeligt måske, men hvis man forklarer, at Finanstilsynets regler siger, at vedkommende skal have haft ansvaret for en finansiel institution, det vil sige en bank eller et forsikringselskab eller andet, som direktør eller lignende, samt have en uddannelse som revisor eller som økonom eller som aktuar, så havde vi lidt svært ved at stille op med en arkitekt, som kunne godkendes af Finanstilsynet. Derfor fik vi Arkitektforbundet, som det hed dengang, og Akademisk Arkitektforening til sammen med os at finde en kandidat, som blev udpeget. Niels Olsen, jeg kan ikke huske, hvilken uddannelse han har, men han er i hvert fald bestemt ikke arkitekt. Men Forbundet af Arkitekter og Designere og Akademisk Arkitektforening har stadigvæk hver deres kandidat, som de kan få lov til at udpege, så der er ikke ændret noget i virkeligheden på det forhold, at vi har en tæt tilknytning til de to foreninger.

Dirigent: Ja, det er alene det sagkyndige medlem, vi snakker om her. To repræsentanter i bestyrelsen er således med til at pege på bestyrelsens forslag til sagkyndige medlemmer. Og så er det til gengæld ikke de to organisationer, som indstiller, men det er bestyrelsen og det er generalforsamlingen, som i virkeligheden kan sige ja eller nej. Det er den sidste del, som jo er den nye del. Så kan vi samles om det? Jeg hører ikke nogen, der ønsker en afstemning om det. Så kan vi samles om det. Det er vedtaget.

[Forslag 2 vedtaget]

Forslag 3: Valg af revisionsfirma i stedet for valg af en personlig revisor

Dirigent: Valg af revisionsfirma i stedet for valg af personlig revisor. Det er jo store ting og også det punkt, som fremgår af vedtægternes § 19, som skal ændres, og det er vist stadigvæk dig Mette – jeg ved ikke, om der lige skal kommenteres lidt på det.

Formanden: Ja, det her det er så indlysende sund fornuft, at jeg næsten ikke synes, jeg behøver at sige så meget. Vi vil meget gerne have de dygtige revisorer, som vi har i dag, men det giver rigtig god mening ikke at pege på en person, men på en virksomhed, der sikrer stabilitet. Det indstiller vi til godkendelse.

Lilian Jensen: Det er sådan set bare et spørgsmål til opklaring, fordi så står der her i begrundelsen, at der af vedtægten, som den nu ser ud, udgår to paragraffer og det står, er det er fordi, at det bliver beskrevet i en lovgivning? Men er der sikkerhed for, at det bliver dækket. Altså det der nu ryger ud, er dækket af det, der står i lovgivningen? Ellers forstår jeg ikke rigtigt, hvorfor det går ud.

Dirigent: Nej, det er jo således for dem, der sidder med det, at det fremgår af side 17 og de yderligere sider, at det, som var udgangspunktet og det, Mette taler om, det er altså det der

med, at mange af revisionsfirmaerne selv i dag gerne ønsker, at det er selskabet, men så er det fuldstændigt rigtigt, som du siger, som jeg ville have nævnt, at det jo så fremgår, at der er nogle af bestemmelserne, man samtidig foreslår udgår, fordi det følger af lovgivningen, og det er simpelthen fordi, hvis man kigger i loven for finansiel virksomhed og i selskabslovgivningen, der er der simpelthen en lang række krav til revisors omhyggelighed. Så man kan godt lade det stå, men det er altså overflødig, og det er derfor, man har fjernet det. Men det er jo fint, at du lige rejser det, fordi så får vi nævnt, at det er så en del også af forslaget, at man forsim- pler i virkeligheden denne her bestemmelse. Det andet, det er i virkeligheden det, vi egentlig ser i dag i mange selskaber, fordi revisorerne farer jo frem og tilbage og sådan noget, får gode tilbud og sådan noget og derfor vil selskaberne jo meget hellere have, at det er dem, der sæt- tes ind og det er den mulighed, man så i virkeligheden giver her. Ja, kan vi samles om det hele? Det tror jeg også, vi kan. Det er heller ikke den helt vilde ting, der sker og reelt ikke det store. Vi kan betragte det også som vedtaget og det er jo således, at som det blev nævnt og- så, at disse her vedtagelser, det er vedtagelser, som træder i kraft fra nu og det vil sige, at vi allerede, når vi kommer til det punkt på dagsordenen, så skal vi altså nu vælge et revisionsfel- skab i stedet for nogle enkeltpersoner, når vi kommer så langt senere på dagen.

[Forslag 3 vedtaget].

Forslag 4: Delpension for offentligt ansatte

Dirigent: Det næste forslag vi har, vil næstformand Cecilie Therese Hansen motivere. Det handler om delpension.

Cecilie Therese Hansen, næstformand: Forslaget er et overenskomstkrav, så vi kan sige, det er ligesom en bunden opgave for generalforsamlingen

Det er en bunden opgave for generalforsamlingen og sådan som det fremgår i vores indkaldel- se, så er der nu aftalt inden for de offentlige overenskomster, at man kun kan gå på delpensi- on svarende til den tid, hvormed man reducerer sin arbejdstid. Det her kan kun gælde for de nye indbetalinger, så det er indbetalinger efter 1. januar 2016. Det er ikke noget, der gælder for det, man allerede har opsparet. I de næste mange år vil det jo så ikke have den store øko- nomiske betydning reelt. Og det har kun betydning for de folk, der er omfattet af en offentlig overenskomst. Så vi indstiller, at I godkender det her.

Lilian Jensen: Jeg kan ikke helt gennemskue det her forslag, fordi jeg synes, sådan som jeg læser det, så kan man altså risikere, at man stiller medlemmerne forskelligt eftersom hvem, der er omfattet af hvad. Er det en ændring, man er nødt til at foretage som konsekvens af nogle forhandlinger på overenskomstområdet? Eller er der noget, vi har indflydelse på? Er der noget, vi godt selv kan bestemme? Det forstår jeg ikke ud fra det her oplæg.

Ellen Bjarnø: Jeg har et lidt dumt spørgsmål. Det er: Hvem omfatter den fleksible pensions- ordning? Er det noget alle er omfattet af? Jeg har bare ikke hørt det udtryk før, og jeg troede bare, at jeg havde en pensionsordning.

Dirigent: Hvis du ser på forslaget, så er det jo, som det bliver sagt, hvis man kigger på for- slagets formulering side 22, der henviser man jo til specielt stk. 3, hvor man tager det der

punkt om delpension op, nemlig at hvis man ikke fratræder sin ansættelse som medlem, så kan man være begrænset af overenskomstmæssige eller lignende aftaler indtil efter 1. januar. Det var sådan jeg forstod forelæggelsen, at der er lavet en aftale både med staten, KL og Danske Regioner, overenskomstmæssige betragtninger og det er dem, man sådan set bare får med. Og det er måske i selve formuleringen af begrundelsen, det er der, hvis du har kigget, der står, hvis pensions..., nå, der står pensionsregulativet for den fleksible pensionsordning. Det er det, du henviser til. Ja, det kan være, Johnni lige vil svare på det.

Johnni Nielsen, chefjurist: Med hensyn til den fleksible pensionsordning. Det er sådan, vi har både den gamle pensionsordning, og så har vi den fleksible pensionsordning. Langt de fleste af vores medlemmer er optaget på det der hedder den fleksible pensionsordning. Det er alle dem, som er optaget efter 2004, så vidt jeg husker, eller har omvalgt sig. Og det har langt de fleste gjort. Jeg tror, vi har et par hundrede medlemmer tilbage, som er på den gamle pensionsordning. I det konkrete tilfælde ændrer vi kun på selve paragraffen for dem, som er på den fleksible pensionsordning, fordi der faktisk ikke er noget behov for at ændre på den gamle pensionsændring, for der er reglen allerede gældende. Så det er egentlig sådan ren teknik, at man kun har brug for også at ændre den. Det kommer til at være gældende for alle medlemmer, ligegyldigt om du er på den gamle eller den fleksible. Det er bare kun nødvendigt at ændre på den fleksible.

Lilian Jensen: Jeg synes ikke, at jeg fik svar på mit spørgsmål. Hvorfor denne her? Det er forslag 4 vi snakker om, ikke?

Dirigent: Det er forslag 4 om delpension og det, du spurgte om, det var, og det her i virkeligheden var noget, som var styret af medlemmer ansat oven over overenskomsterne.

Lilian Jensen: Ja, er det noget, vi har en indflydelse på herfra? Eller er det ikke. Er det bare en konsekvensændring.

Dirigent: Nej, nu skal jeg vist ikke svare på det, men svaret er vel nej. Det er fordi, at det simpelthen – og det var også det, der lå i dit spørgsmål – det er simpelthen fordi, man overenskomstmæssigt har aftalt nogle principper, som man så i virkeligheden bare nu vedtægtsmæssigt skriver, at hvis man har aftalt det, så kan der gælde særlige regler, og det er sådan noget, som overenskomstparterne i virkeligheden har aftalt, både inden for det offentlige, osv. Nu kommer det så ind i regulativet.

Lilian Jensen: Det, jeg ikke forstår, det er, at pensionskassen kan jo slet ikke tage stilling til det her, at den stiller medlemmerne forskelligt. Der er jo nogle, der kan få deres pension fra den frist på 62 år og nogle, der ikke kan så? Ikke kan få den hele udbetalt. Eller hvad, har jeg misforstået det fuldstændigt?

Dirigent: Det tror jeg ikke, du har, men det ved jeg ikke, om der er andre, der vil svare på.

Lilian Jensen: Det er da en uligestilling af medlemmerne.

Johnni Nielsen: Ganske kort. Den har kun betydning for dem, der er på den offentlige overenskomst. Det er egentlig ikke noget, vi har mulighed for at kunne vælge selv som pensionskasse, fordi man har været inde på overenskomsten og sige, de her kan ikke, så ja, det har

den konsekvens, at for nogle, det kommer til at stille medlemmerne forskelligt. Bare bemærk, det er kun for nye indbetalinger. Det vil sige, alle dem, som allerede er pensionister i dag, har det ingen betydning for. Det vil heller ikke have nogen reel økonomisk betydning for alle de medlemmer i rigtig mange år, som går på pension.

Dirigent: Og det er rent fremadrettet. Godt, så tror jeg, at nu har vi fået det afklaret. Det er altså en overenskomstmæssig ting, og det må vi kunne tiltræde. Det hjælper ikke så meget at protestere, men derfor kan vi da godt tage en afstemning om det. Vil du gerne have det?

Cecilie Therese Hansen: Det jeg godt ville sige, som jeg tænker der er vigtigt, når vi vedtager denne her slags ting, det er jo, at det handler om noget, der skal ind i regulativet. Der skal stå, hvad der nu gælder, så man ved, hvad der er gældende, og jeg synes jo, det er ret vigtigt, at det faktisk kommer op, selv om det så er noget, hvor vi siger, vi kan ikke gøre så meget ved det, men det er tydeligt for alle, at det er på det her tidspunkt hvor sådan en ting kommer ind og så kommer ind og gælder for det her, fordi det er jo et andet sted, det er besluttet i overenskomsterne. Så jeg tror bare vi skal huske, at man kan sige, nogle gange så siger vi, hvad er det, vi tager stilling til, men der er jo nogle formalia og jeg vil sige, det gælder jo også, når vi sidder i bestyrelsesarbejde. Mange, mange formalia vi skal gøre. Så det handler om, man skal være betrygget og det skal være ordentligt dokumenteret, transparent, osv., så jeg tror, at det er sådan, vi skal tænke det og så sige: Nej, det er ikke så meget demokrati og indflydelse, vi har med at gøre her, men det handler om at sikre, at tænk hvor mange år vi har vores penge stående, og hvad er det for vilkår der gælder, sikre, at det ligesom er tydeligt, hvorhenne er det besluttet. Så jeg tror, at du skal tænke det sådan.

Dirigent: Men problemet er jo, at hvis man skal have det ind i det der regulativ, så kræver det, at der er to tredjedele, som stemmer for, at det kommer ind, og derfor er det ikke en efterretningssag. Hvis man nu vælger at stemme imod, hvad sker der så?

Lilian Jensen: Jeg stemmer også imod.

Dirigent: Nej, nej, jamen nu er jeg lige i gang med pædagogisk at forklare dig, så du bedre kan forstå det, fordi det tror jeg kan være hensigtsmæssigt. Hvis man nu valgte at stemme imod, så ville der ske det, at så stod der ikke heri, at der kunne være nogle medlemmer, som kunne være begrænset fremadrettet, men de mennesker, som er omfattet af overenskomsten, de er bundet af den overenskomst og de vil alligevel være bundet fremadrettet af de der begrænsninger. Så man kan vælge at tage det her som en ren pædagogisk information til medlemmerne om, at sådan er det, for sådan er det altså, uanset om vi gør noget. Så kan du sige, hvorfor gør vi det? Vi gør det i virkeligheden bare for at skrive det, sådan at folk ved, at der inden for det offentlige fra 1. januar 2016, at der er altså åbenbart nogle begrænsninger. Så kan vi måske leve med det alle sammen. Ja.

Kristian Kipp: Kunne man ikke forestille sig, at det var sværere at ændre på det regulativ den anden vej rundt. Overenskomsten kan jo sagtens nå at ændre sig igen med modsatrettet for tegn?

Dirigent: Det der er systemet er jo, at vi har overenskomster til, det er jo, at der aftaler overenskomstparterne, hvad skal der ske f.eks. med pensionsbidraget. Det har de så aftalt her. Der skal ske det fra 1. januar. Det, man jo gør her, det er måske også vigtigt lige at sige,

det er jo, at man så her skriver, der kan være nogen, der er omfattet af særlige regler. Det vil sige, hvis der så sker nogle ændringer overenskomstmæssigt, så kan man enten sige, okay de er så ikke længere omfattet af det, eller man kan præcisere det i regulativet. Det her er en ren information om, at der kan være gældende for sådan nogle.

Kristian Kipp: Jamen spørgsmålet er så, om det er overflødigt at have det stående i vores regulativ?

Dirigent: Det er ikke overflødigt, hvis det er sådan, at man vil give medlemmer af pensionskassen den information, at de skal være opmærksomme på, at der kan være andre begrænsninger, så er det ikke overflødigt. Men det ændrer ikke ved, at overenskomsterne gælder for dem alligevel. Derfor er det en god ide at skrive det, fordi det er rent pædagogisk. Jeg ved ikke, om – jeg tror også, at man aftaler overenskomstparterne imellem, det tror jeg er ret sikkert, der må man aftale.

Kristian Kipp: Ja, ja, men jeg forstår udmærket, hvad en overenskomst drejer sig om. Jeg tænker bare, at det bliver jo sådan lidt, altså nu snakker vi forenkling tidligere i dag, om ikke det er sådan lidt overflødigt, altså at have den pædagogiske ting i sine regulativer. Om ikke man ligesom bare kunne forenkle, hvor man nu kan. Det er dobbeltkonfekt ikke?

Dirigent: Når man laver overenskomsterne, så aftaler man jo overenskomstparterne imellem, at vi laver den og den ordening og så aftaler man jo også, at man så går hjem og sørger for at få det implementeret bedst muligt, og hvis det så viser sig, at der er nogen, der synes, at det er en dårlig ide, så må man jo gå tilbage og diskutere det. Jamen jeg ser det som pædagogik. Værsgo.

Åse Kogsbøll, sekretariatschef: Det har jeg sådan set svar på, fordi vi skal lige huske på, at vi er jo en finansiell virksomhed og det vil sige, vi er underlagt det der hedder lov om finansiell virksomhed på næsten 500 paragraffer med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Og der følger det altså af de krav, at vi skal informere jer om det. Vi kan ikke ligesom sætte vores lid til, at det er noget, I kender til qua overenskomsterne. Vi har nogle selvstændige forpligtelser, som vi er nødsaget til at opfylde. Ellers risikerer vi at få påbud om dit og dat. Så på en måde kan man sige, I kan hoppe og springe. I er altså nødsaget til at vedtage det her, så det er, som Cecilie startede med at sige, det er en bunden opgave.

Dirigent: Men trods alt noget vi kan leve med, ikke? Ja, tak for de klare ord. Jeg prøver at være pædagogisk, jeg tror vi kan, nu har vi forstået budskabet, skal vi sige, at vi vedtager det? Og så tror jeg, at vi lige trækker vejret i 5-7 minutter og så fortsætter. Vi gemmer buffeten til vi er helt færdige. Jeg betragter det som vedtaget. Så som det er, så bliver det jo ikke anderledes, men hvis man ønsker en afstemning, så tager vi en afstemning. Er det et problem for dig, at det står i vedtægterne? Så skal vi selvfølgelig have en afstemning. Skal vi – er det vigtigt at få en afstemning

Fra salen: Ja.

Dirigent: Ja, men så tager vi en afstemning om det. Og så vil jeg gerne bede jer om, at dem der stemmer for, at vi får den ændring ind, at de rækker hånden op nu. Og dem, der stemmer

imod. Det er der to, der gør. Undlader. Ja. Der er 6, der ikke har stemt for og resten har stemt for. Det er vedtaget med 2/3 flertal. Vi holder en pause i 8 minutter.

[Forslaget vedtaget ved håndsoprækning]

[Pause]

Forslag 5, 6 og 7: Helbredsbetingsede ydelser

Forslag 5: Optagelsesregler for nye medlemmer

Dirigent: Det er således, at det er bestyrelsesmedlemmer som er medlemmer af arbejdsgruppen og Per Frølund Thomsen vil give en samlet orientering. Og så går vi dem jo igennem enkeltvis bagefter, men du har ordet...

Per Frølund Thomsen, bestyrelsesmedlem: Tak. Som nævnt i bestyrelsens beretning, er der efterhånden sket en del ændringer i lovgivningen. Der betyder, at der er behov for, at vores regler om invalidepension, bidragsfritagelse, m.v. – det, som vi samlet kalder for helbredsbetingsede ydelser, bliver opdateret og på nogle områder er reglerne efterhånden blevet direkte urimelige. De tre bestyrelser i Unipension har derfor nedsat en tværgående arbejdsgruppe, hvor jeg har fornøjelsen af at være medlem. Den har fået til opgave at gennemgå reglerne og se på, hvor der er mangler og hvor reglerne med fordel kan opdateres og det er det, I møder her.

Man må jo sige, at det er et rimeligt kompliceret emne, som har meget stor betydning for medlemmerne, så vi bestemte os hurtigt for, at den rigtige måde at gribe opgaven an på var i første omgang at beslutte en politik, hvad er formålet med invalideforsikringen og hvad synes vi som bestyrelse er mest retfærdigt?

På baggrund af politikken, som jeg vil komme tilbage til om lidt, kommer vi så med en række forslag til opdatering af reglerne for de helbredsbetingsede ydelser, der er gældende for nye medlemmer. Så de gælder altså ikke for jer, der sidder her i dag. Kun for nye. Det betyder, at reglerne skal ændres for nuværende medlemmer, og det vender vi tilbage til næste år. Det kræver lidt mere dybdegående overvejelser, og der er også nogle juridiske bindinger, som betyder, at vi ikke uden videre kan lave om på de aftaler, vi har med jer og dem, der ikke er til stede i dag.

En enkelt undtagelse for dette er forslaget om ændring i reglerne for modregning. Vi mener, at behovet for en opdatering af reglerne her er så presserende, at vi foreslår denne ændring træder i kraft allerede pr. 1. maj for alle medlemmer. For nuværende og nye medlemmer, og det vil jeg vende tilbage til senere.

Som jeg fortalte om før, er reglerne ret komplicerede. I har jo alle fået tilsendt det fulde forslag. Jeg vil derfor tillade mig at gå ud fra, at I har læst forslaget. Jeg vil derfor ikke lave en slavisk gennemgang af alle punkterne og de tekniske finesser, men koncentrere mig om at gennemgå bestyrelsens politik på området, som er den, der danner baggrund for de enkelte forslag og derefter kort gennemgå det væsentligste indhold af ændringerne.

Bestyrelsens politik for de helbredsbedingede ydelser ligger på vores hjemmeside. For at kunne følge med i dag er det imidlertid ikke nødvendigt at have læst den. Bestyrelsen mener, at det overordnede formål med de helbredsbedingede ydelser er at understøtte det gode liv, hele livet.

De kollektive dækninger skal således skabe tryghed og sikkerhed for medlemmerne i tilfælde af længerevarende sygdom. Når man bliver syg, har man nok at bekymre sig om, og vi ønsker derfor at hjælpe med, at det økonomiske grundlag ikke forsvinder.

Målet er således, at medlemmet har mulighed for at bevare sin hidtidige levestandard trods invaliditet.

Disse meget overordnede tanker har vi udmøntet i 11 principper, hvor de vigtigste er:

Tryghed og sikkerhed for medlemmerne i tilfælde af længerevarende sygdom, men med et incitament til at arbejde. Med dette mener vi, at reglerne for tilkendelse skal være sådan, at man kan få pensionen udbetalt, når man har behov for det. Det betyder f.eks., at vi holder fast i vores faginvalditet og muligheden for tilkendelse af midlertidig pension. På den anden side skal der være et incitament til at arbejde. Hvis man kan få mere udbetalt i pension end ved at arbejde, er der ikke noget incitament til at arbejde og det mener vi er uhensigtsmæssigt for både den enkelte og for de andre medlemmer i pensionskassen.

Det andet punkt er, en standardpakke, som i størst mulig omfang kan dække medlemmernes behov. Vi ved, at pension er et lavinteresseområde, så der er mange medlemmer, der aldrig får sat sig ned og set på, om dækningerne passer til deres behov. Det er derfor vigtigt, at standardpakken i størst mulig udstrækning dækker det typiske valensbehov.

Det næste er mulighed for selvvalg og fravalg i fleksible dækninger, hvor standardpakken ikke har mulighed for at dække. Vi ved også godt, at ikke alle medlemmer har samme behov. Og det er derfor også vigtigt, at standardpakken er så fleksibel, at den kan tilpasses det enkelte medlemsbehov og sikre, at der ikke sker en udhuling af opsparingen til alderspension.

Pengene kan desværre kun bruges én gang og betalingen for risikodækningerne tages ud af opsparingen til alderspension. Vi har derfor også fokus på, at risikodækningerne ikke bliver så dyre, at der sker en udhuling af den opsparing til alderspensionen.

Det næste er, ændringerne skal sikre, at reglerne bliver opdateret i forhold til en ny lovgivning, herunder folkepensionsalderen, som ændrer sig løbende. Som de nye regler for fleksjob og førtidspension er gode eksempler på, sker der hele tiden ændringer i lovgivningen, der har indflydelse på vores dækninger. Vi kan selvfølgelig ikke sikre, at alle vores regler altid ændres i forhold til ny lovgivning, men vi vil gøre vores bedste.

Og så den sidste: fælles regler, da medlemmerne i de tre pensionskasser er sammenlignelige. Medlemmerne i alle tre pensionskasser i Unipension-samarbejdet har i stor udstrækning samme behov og dækningerne bør derfor som udgangspunkt også være ens.

Og på baggrund af denne her politik foreslår vi så en række ændringer af reglerne. Og det handler om forslag 5 med lempelige optagelsesregler, et obligatorisk medlemskab, hvor karens nedsættes fra 24 måneder til 6 måneder. Frivillige i et ansættelsesforhold, hvor 24 måneders karens i stedet for afgivelse af helbredsoplysninger og man kan sige, at man slipper for at afgive helbredsoplysninger, men må leve med en 24-måneders karensperiode. Og sidst frivillige uden for ansættelsesforhold, der gennemfører vi ingen ændringer. Man skal stadigvæk afgive helbredsoplysninger.

Vi foreslår, at disse ændringer, som jo altså kun er gældende for nye medlemmer, som udgangspunkt træder i kraft pr. 1. juli 2016 og af administrative hensyn anmoder vi dog om generalforsamlingens bemyndigelse til at fastsætte den præcise ikrafttrædelsesdato. Men jeg tænker, at vi tager debatten om punkterne her.

Dirigent: Hvis du går videre til de yderligere plancher. Er der ikke en – ja, de tre forslag, der er skitseret, og det er de forslag, som er nævnt der, altså optagelsesregler for nye medlemmer, som kun gælder for nye, modregningsregler, som gælder for alle, og regler for helbreds-betinget, som er det sidste, som kun gælder for nye. Og hvis vi – jeg synes, vi kan godt indhente kommentarer til alle, men ellers vil jeg foreslå, at vi tager dem med de enkelte forslag, hvis der er nogen, der ønsker afstemning om det. Men selve politikken, som det her jo er en del af, mere overordnet kan der jo også være nogle bemærkninger til, og dem kan man selvfølgelig tage nu, hvis der er nogen, der generelt har noget, nogen bemærkninger.

Lilian Jensen: Nu har jeg godt nok prøvet at læse de der lange begrundelser igennem, men jeg kan ikke helt forstå det, der står under forslag 5, hvorfor der skal være de der forskelligheder om karenstid og afgivelse af helbredsattest. Jeg forstår ikke, er det kun af økonomiske grunde, at man synes, at det kan afskaffes et sted og beholdes et andet sted eller hvad er sådan den overordnede linje for det der spørgsmål?

Johnni Nielsen, Chefjurist: Ganske kort; optagelsesreglerne i dag er sådan, at alle de obligatoriske medlemmer kommer ind og får 24 måneders karens og hvor alle andre skal afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger. Det vi nu foreslår, det er generelt at lempe lidt på dem, fordi der ikke er behov for så strenge optagelsesregler længere, og det som vi så foreslår, det er, at vi nedsætter for dem, som er obligatoriske medlemmer fra 24 måneder til 6 måneder. Det betyder, at de hurtigere vil kunne overstå karensen. Frivillige i et ansættelsesforhold skal have en længere karens, simpelthen fordi der er en større risiko for, at de kan selv vælge, hvor de gerne vil hen, så for at sikre, så mener aktuarerne, at vi bliver nødt til så at sikre os, at de kan komme ind med den længere karens, for ellers er der en forøget risiko for, at netop de medlemmer, som selv kan vælge, hvortil de vil, så vælger de det sted, som har de mest lempelige optagelsesregler. Så det er simpelthen for at sikre, de kan selv vælge pensionskasserne.

Lilian Jensen: Og så frivillige uden ansættelsesforhold, de skal altså afgive en helbredsoplysning, men... og har karens tidligere. Man har ingen karenstid eller hvad? Jeg forstår det der...

Dirigent: Jo, der bibeholder man de hidtidige regler om, at der skal de igennem et – hvordan er det, det er formuleret? – det må jeg lige se, men der sker ingen ændringer på det punkt, man nedsætter bare for de to andre grupper. Det er det, der sker.

Lilian Jensen: Okay.

Dirigent: Ja, vi fik en begrundelse. Skal vi prøve at gå ned og kigge på de enkelte forslag afstemningsmæssigt.

Det er jo sådan, at de er beskrevet her lidt grundigere, som jeg også ved de udvidede, hvis I prøver at blade frem så planchemæssigt, så er der forslag 5 er jo nævnt på side 19-21, mere konkrete beskrivelser. Det tror jeg ikke, vi behøver at gå i detaljer med. Men det er jo som det fremgår her nye medlemmer, vi snakker om. Og det blev også nævnt, at en del af forventningen er med virkning fra 1. juli 2016, men man beder altså om en bemyndigelse til at fastlægge den endelige dato, for der er nogle rent tekniske IT-mæssige ting, men det er det, man går efter. Ja, er der nogen, der ønsker at stemme imod, at vi laver disse lempelsesregler for de nye? Det er da et fint signal at sende. Det tillader jeg mig at betragte sådan, at det er vi enige om. Det gør vi.

[Forslag 5 vedtaget]

Forslag 6: Modregningsregler ved tilkendt invalidepension

Dirigent: Så er det jo sådan, at det næste omfatter jo også jer, altså forslag 6, for det er nogle, der gælder både for de nye og de gamle. Det handler altså om, som det er forklaret, at man gerne vil give et incitament til at tage arbejde, og det har man ikke i dag, og det er det, man ønsker med forslag 6 at give et incitament til det med forslaget, som det ligger her. Det fremgår af side 24 og side 27, at det gælder både for nuværende og gamle medlemmer, eller nye medlemmer og samme princip for begge. Er der nogen, der har indvendinger imod den ide? Det er der mange i Folketinget, der bliver glade for. Få de gamle ud på arbejdsmarkedet. Vi betragter det som vedtaget.

[Forslag 6 vedtaget]

Forslag 7: Regler for helbredsbedingede ydelser for nye medlemmer

Dirigent: Og så er der endelig punkt 7, som jo er en række forslag, som handler om revurdering af tilkendelse af invalidepension og aldersgrænser og som kun gælder for nye medlemmer. Og også disse er nærmere beskrevet på siderne 21 og 22 og 25 og 26 og også her gælder der en overgangsordning tilsvarende den, som vi har – jeg ved ikke, om der er nogen, der har nogen spørgsmål til det? Ja, værsgo. Og du siger lige dit navn.

Lene Nielsen: Jeg vil bare gerne forstå, hvad det er, fordi der står jo ikke forklaret, hvad ændringerne går ud på. Altså, der står bare: Der foreslås en række tilretninger af reglerne, men bare for sådan ligesom at få sådan i brede træk, hvad det handler om.

Dirigent: Ja, nu skal jeg overlade til andre at forklare om det. Jeg vil bare lige nævne, at hvis man går ind og kigger på – det bliver sådan – det bliver lidt mere teknisk, men på de der sider der, side 21 og 22 og 25 og 26, der kan man se, hvad det er altså helt konkret. Men jeg ved

ikke, om der er nogen, der vil uddybe det lidt. Men der kan du se, hvad det er for nogle helt præcise vedtægtsændringsforslag man lægger op til i de nye bestemmelser, men det kræver, det er jo en – ja større øvelse, det er jeg fuldstændig enig med dig i.

Johnni Nielsen: Man kan sige overordnet er det jo en tilpasning til det, der er sket på det offentlige område, at man kan tage invalidepensioner op igen efter en periode, hvis f.eks. folk har været ramt af stress og er invalide på grund af stress og de er i stand til at arbejde igen, så kan man tage invalidepensionssituationen op igen.

Dirigent: Og så er der en del af disse bestemmelser her, som jo i virkeligheden, fordi man nu laver en ny § 10A for nye medlemmer, så er der en del af den, der går igen, så det kommer til at fylde lidt voldsomt, når man læser det igennem, men man kan se af de særlige bemærkninger, man så skriver, at det svarer til de gamle, men som du rigtigt påpeger, så er der altså også der forskellige nye forslag. Der er lidt omkring også børnepension, så vidt jeg husker, ikke? Hvor man samtidig opnår ret til at halv børnepension, når man har ret til halv invalidepension f.eks., så der er en række, der skal imødekomme de der lidt mere overordnede forhold. Lidt tungt stof.

Ja, men der kan man i hvert fald se helt konkret, hvis man læser alle de der bestemmelser igennem. Men selve tanken i det hører jeg ikke nogen protestere imod og nogen af de konkrete ting hører jeg heller ikke nogen protestere imod, at man altså skaber større mulighed for revurdering og fleksibilitet. Så skal vi med det bekræfte det som godkendt? Det kan vi godt. Det tror jeg, nogen bliver glade for. Tak for det og tak for gennemgangen.

[Forslag 7 vedtaget]

Forslag 8: Formueforvaltning for tredjemand

Dirigent: Så er vi fremme ved noget helt andet. Det er nemlig spørgsmål om formueforvaltning for tredjemand, og det er et forslag 8, som jo også fremgår af oversigterne. Det kan I finde på side 9 og de følgende sider, men det vil være således, at bestyrelsesmedlem Rie Øhlenschläger nærmere vil motivere forslaget. Værsgo, Rie.

Rie Øhlenschläger: Det her er ikke helt så indviklet som det andet var. Heldigvis. Det er jo sådan, som I har hørt under beretningen og under gennemgangen af vores økonomi, at vi faktisk har en særdeles kompetent investeringsafdeling, som har været i stand til at skaffe os nogle rigtig, rigtig gode overskud på deres arbejde igennem de senere år. Det er der altså andre end os i bestyrelsen, der har lagt mærke til og synes, at det er ret fantastisk, så derfor er der henvendelser til vores investeringsfolk, om man kan tage flere formuer ind og investere for andre partnere. Og i og med at vores investeringsafdeling er et selvstændigt selskab, som vi ejer i Unipension sammen med de andre pensionskasser, så er der jo ikke noget til hinder for, at vi kunne sige, jamen hvis I tager nogle flere kunder ind i den butik, så bliver administrationskostningerne, det, det koster at drive det, jo fordelt på flere kunder end vi tre pensionskasser, der er der nu. Og det vil være en fordel for vores afkast. Vi ville kunne få mere ud af det og dermed bedre pensioner, så derfor så anbefaler vi meget og beder jer om at godkende, at vores fondsmæglerselskab, Unipensions investeringsafdeling må have lov til at tage eksterne kunder ind.

Det er ikke noget, der ville påvirke vores egen økonomi, fordi de ting bliver puttet i hver deres kasse, så vi kan ikke risikere at miste noget på, at andre investorer måtte få nogle dårlige udbytter af deres investeringer. Så forslaget går ud på, at vi som generalforsamling godkender, at pensionskassen tiltræder, at det selskab, som vi ejer, som hedder fondsmæglerselskabet, at det kan tilbyde formueforvaltning for andre end denne her pensionskasse og de andre i Unipension. Og det håber vi, at I vil sige ja til, fordi vi synes, at det er til vores fordel.

Peder Mogensen: Jeg vil bare spørge, hvem er det, man tænker på, når man tænker på andre selskaber eller man skal forvalte det for tredjemand? Hvilke er det? Er det banker, eller andre, der skal investere her?

Ole Bjørn Petersen: Formueforvaltningen; der bliver sagt, at den ikke har betydning for medlemmerne. Er det helt korrekt? Altså, der kommer vel en indtægt, som vel kommer vores medlemmer til gode eller hvad? Okay, det var der, jeg sad og sov.

Ellen Bjarnø: Jeg finder faktisk, at forslaget, som det er formuleret og fremsat, er temmelig vidtgående, fordi det hedder, at det er formueforvaltningen m.v. og for andre og ingen af delene er nærmere beskrevet nogen steder, jeg har kunnet finde. Og umiddelbart så har jeg en formodning om, at det muligvis kan være i strid med pensionskassens vedtægt, § 2, formålsparagraffen, som faktisk ret snævert siger, at det er pensionssiden, det er pension, man skal varetage, medlemmernes pension, der skal varetages, og så er det endelig også beskrevet, at der ikke er nogen unødigt risiko for medlemmerne, men der står sådan noget med, at pensionskassens aktieinvestering i fondsmæglerselskabet alligevel er på spil, sådan som jeg læser det her, så jeg synes, at forslaget er meget dårligt beskrevet på den måde, det er fremsat på, så vil faktisk foreslå, at man trækker det og begrundet det noget nærmere. Altså beskriver noget mere, hvad det går ud på.

Günther Ranzau: Jeg vil blot høre, om vi som medejere af fondsmæglerselskabet ikke har et ansvar, hvis vi lukker flere ind? Jeg tænker på, ja helt grelt hvis der bliver foretaget svindel eller fejlbehæftede regnskaber, pådrager vi os så ikke et ansvar? Jeg mener også, at man kan jo tillempe personalet efter de opgaver, man p.t. har. Det her kan jo medføre, at der skal ansættes større personale i årene fremover, hvis man påtager sig revisionsopgaver for mange andre.

Lilian Jensen: Det er sådan set i samme tråd som de forrige talere, men altså, hvem er de andre? Og det må man jo kunne sige noget om, hvis der er andre, der har tilkendegivet interesse, hvem er de så? Er det andre pensionsselskaber eller rækker det derudover? Og også at man ikke kan blive påført en unødigt risiko, men altså den er der.

Lene Nielsen: Mit spørgsmål går på, sådan som det er nu, så er vi jo tre pensionsselskab, så vidt jeg ved, som har indflydelse på Unipension, altså via vores generalforsamling og via vores bestyrelser. Hvis vi påtager os opgaver for andre eller hvis Unipension gør, hvordan påvirker det så den indflydelse, vi har?

Cristina Lage, adm. direktør: Jeg har prøvet at notere her undervejs, men altså kundetyper. Det, der først og fremmest tænkes på, det er selskaber, der har nogenlunde de samme behov, som vi selv har haft. Altså, vi i Unipension, fordi der både er AP, PJD og MP har slået sig sammen for nogle år siden om kapitalforvaltningen. Der har vi fået nogle, eller hver af kasserne

har jo fået nogle stordriftsfordele og det vil sige, der er sådan et grundapparat til at lave investeringer. Der er et lille team og der er IT, der er data flows. Jeg tror, I kan sådan set ane, uden at have været investeringsfond selv, det her det er et enormt komplekst område, som investeringsafdelingen og teamet har formået at automatisere i en grad, så vi kan tage nye kunder ind uden at skulle opnormere.

Det er hele ideen i det, at man sælger sådan set det, vi kan i dag, bare til nye. Der bliver spurgt, er det f.eks. er andre pensionskasser. Ja, det kunne det godt være. Jeg kan også se for mig, det kunne være nogle af de store fonde, som jo har midler liggende og gerne vil have en professionel forvaltning af dem og ikke selv har lyst til at bygge en investeringsafdeling op. Så det er to i hvert fald gode eksempler på det.

Vedtægtsmæssigt har vi fået undersøgt flere gange, at der ikke er nogen som helst problemer med det, så det ligger der juridiske notater på, så det er inden for rammerne. Det som I skal vide er, at når bestyrelsen tager det op på generalforsamlingen her, så er det fordi, det har været til debat hos jer før og så synes man, det var mere ordentligt at gøre det på den måde. Det er det, det er et udtryk for. Når der står, at det ikke udsættes for unødigt risiko, er det fordi hver kunde har sine egne risici. Ligesom I som pensionskasse siger, jamen vi vil have denne her risikoprofil på vores investeringer, så må man jo tage det. Nu er det jo heldigvis gået godt endda seks år i træk, men der kan jo selvfølgelig også være år, hvor det ikke går godt. Det tager man så selv risikoen for, fordi man har bedt om en investering på den og den måde. Så der hvor der kan opstå noget, også i dag, det er, hvis en af vores investeringsteam eller jer selv for den sags skyld laver noget, der er helt ude i hampen, men altså så er vi altså derude, så det er ikke investeringsmæssige risici på nogen måde. Man laver jo fejl i ny og næ, men det er meget usædvanligt.

Så personalemæssigt er som sagt hele ideen, at vi kan tage nye kunder ind uden at skulle opnormere. Jeg kan jo ikke love, der ikke kommer mere. Der er jo områder, vi vælger at gøre mere ud af og der kan komme mere, men det er ikke på grund af de nye kunder, men så er det fordi de nye kunder også giver os nogle muligheder. Tværtimod vil jeg sige, det kan nok blive billigere uden at der dermed bare skal sættes to streger under det. Men får man et større volumen eller bliver man større som kapitalforvalter, så er der nogle af de mandater, vi har liggende ude, hvor vi siger, jamen vi er ikke specialister på det i dag, det vil vi hellere have nogle andre til at gøre. Det er væsentligt dyrere end selv at gøre det, men der må vi også se i øjnene, vi er ikke store nok til at have alle områder for os selv. I den tid jeg har været direktør, har vi f.eks. taget et område ind, det, der hed kreditobligationer, og det gav en væsentlig besparelse, fordi der havde man fået en vis størrelse og Niels Erik Pedersen kom som investeringschef og sagde: Jeg synes, nu er tiden ved at være der til, at vi selv kan have en ekspert på det her område, hvilket vi i øvrigt har haft meget, meget stor glæde af. Så ideen i det her det er, vi har et apparat sat op, det er gearret til at tage flere investeringer ind, og så kan vi få kunder ind. Og som Ole Bjørn rigtigt siger, og Rie allerede har sagt i indledningen, jamen den indtjening der kan komme ud af det, det kommer medlemmerne til gode.

Jo, så var der den med indflydelse. Der sker ikke noget som helst ændring ved det. I er i AP ejere af fondsmæglerselskabet med den andel, som jeres formue udgør, og de nye, der kommer ind, der er tanken med det her forslag, at det vil være som eksterne kunder, så den indflydelse, man har, i sit datterselskab, den er uændret ved det.

Ellen Bjarnø: Det der med, at det har været diskuteret før, det var i 2013, hvor det faktisk blev diskuteret, fordi det var oppe som et ændringsforslag til formålsparagraffen. Sådan husker jeg det i hvert fald. Jeg ved ikke, hvornår det ellers skulle være blevet behandlet. Og der gik det så ikke igennem. Men denne her gang, jeg synes også det er en mangel i forslaget, som det er fremsat, det fremgår ikke, hvordan det skal indarbejdes i vedtægterne eller i regulativer eller hvad. Det er ikke beskrevet nogen steder.

Lilian Jensen: Jeg synes ikke, vi fik tilfredsstillende svar på, hvad det er for en kundekreds. Du siger, ja det kan godt være andre pensionskasser, men det kan også være store fonde, som har hvilken kundekreds? Altså, jeg vil godt lige gøre opmærksom på, at da man i sin tid indførte de der retningslinjer for ansvarlige investeringer, da var det på grundlag af en medlemsrundspørge som viste, at medlemmerne af pensionskassen var villige til endda at acceptere lavere afkast, hvis det bare var ansvarligt der blev investeret. De nye kundekredse, hvad er det for nogen? Er det nogen, vi kan regne med vil have den samme indstilling som os, eller hvad? Jeg synes, at der skal være en vis sikkerhed for det, før jeg har lyst til at stemme for sådan et forslag her.

Dirigent: Jamen jeg tror der blev sagt, at de kommer ikke ind som medejere. De kommer ind, men det kan være, at du vil supplere til begge de der spørgsmål.

Cristina Lage: Med hensyn til eksempler på kunder. Det er altså to meget sigende eksempler, og der er ikke konkrete navne oppe som sådan. Vi har haft nogle henvendelser fra nogen, der gerne ville have styret nogle pensionskassemedler. Som I ved, så hænger pensionsinvesteringer meget sammen med de pensionsforpligtelser, der er. Det vil sige aktiverne og passiverne spiller meget sammen. Det er en hel disciplin i vores verden, så det er bare et meget godt eksempel, og jeg kan ikke komme det meget nærmere lige nu. Men med hensyn til ansvarlige investeringer, der er det jo sådan, at fondsmæglerselskabet har underskrevet UN PRI principperne og det vil sige, det giver også kun mening at tage kunder ind, som vil følge de samme principper og de skal være tilsluttet det, som fondsmæglerselskabet har skrevet under på, så den ligger fast nok.

Det slår mig lige, det er også derfor, jeg lige afbryder dirigenten lidt, fordi man kan sige, den situation, hvor der kunne komme nogen ind som medejer, hvis de bestyrelser i kasserne synes, at det kunne være interessant, så er det fordi det forretningsmæssigt er meget interessant. Og den indflydelse, man har på investeringerne, den ligger under alle omstændigheder oppe i pensionskasserne. Der kan man sige kapitalforvalterne sørger bare for, at pengene avler så at sige. Så hvordan man investerer, hvornår og hvorledes, det foregår både i dag og i al fremtid oppe i selve pensionskasserne.

Dirigent: Ja, der blev også nævnt det der med vedtægterne. Jeg ved ikke, om du vil kommentere på det?

Cristina Lage: Hvis jeg forstår dig ret, det er nok det samme, som jeg sagde før. Ja, det var oppe for et par generalforsamlinger siden. Du har ret. Det var der det skete, men da havde bestyrelsen altså det var et mere for the sake of courtesy, fordi det var ikke juridisk nødvendigt dengang heller og det er derfor, det er det heller ikke nu og det er derfor det lægges frem nu som en beslutning her på generalforsamlingen som forslag.

Dirigent: Ja, og det vil sige, det er et forslag om en beslutning om, at man får den mulighed for, som der står i forslaget, at tiltræde, at et selskab, som pensionskassen er medejer af, kan tilbyde formueforvaltning for andre end Unipension og det skal vi jo stemme om, hvis der er nogen, der ønsker det? Skal vi tage en afstemning om det? Ja.

Ellen Bjarnø: Jeg synes ikke jeg fik svar på det der med, hvordan det indarbejdes i vores vedtægter.

Dirigent: Det bliver ikke indarbejdet i vedtægterne, og det er ikke et vedtægtsændringsforslag. Det er et forslag om, at man tiltræder det, man spørger altså generalforsamlingen, om de er enige i det, og så kan generalforsamlingen sige ja eller nej. Det er det, det er ikke et vedtægtsændringsforslag.

Ellen Bjarnø: Så det er sådan set et forslag, der kan vedtages uafhængigt af generalforsamlingen.

Dirigent: Det kan vedtages af et flertal i generalforsamlingen. Det er det, der er ideen og det er det, der er forslaget.

Ellen Bjarnø: Men der sker ikke nogen ændringer i vores vedtægter?

Dirigent: Nej, der sker ingen ændringer i vedtægterne.

Ellen Bjarnø: Så kunne bestyrelsen vel gennemføre det uden at det var på generalforsamlingen?

Dirigent: Ja, det tror jeg også lå i det, der blev sagt, at det mener man sådan set også, at man kan efter de redegørelser man har fået fra advokaterne. Men da man jo tidligere har haft problemet diskuteret her, så har man altså fundet det rigtigst, at man tager det op på generalforsamlingen og hører generalforsamlingen om det, men det er rigtigt forstået. Men nu er det altså lagt op som et forslag, som generalforsamlingen skal tage stilling til og dermed har man mulighed for det. Rie har du nogen bemærkninger?

Rie Øhlenschlæger: Jeg vil godt lige komme med en tilføjelse. For mig har det været vigtigt også, at det selvfølgelig er sådan, at hvis Arkitekternes Pensionskasse måtte vælge nogle bestemte retningslinjer for deres investeringer, som nogle af de andre, der lader deres formuer forvalte, ikke vil være med på, ja, så kan vi godt det. Der er ikke sådan noget med, at det skal være præcis de samme regelsæt for ESG for eksempel, der skal køres på i alle dem, der bliver forvaltet af vores fondsmæglerselskab. Fondsmæglerselskabet er jo en selvstændig ting, som vi bare er medejer af. Det er ikke Unipension. Det er et selskab, der ligger der. Så vi har muligheder for at træffe nogle beslutninger over tid, som er unikke for Arkitekternes Pensionskasse, hvis det er vigtigt for os.

Kristian Kipp: Det var bare lige en kort bemærkning. Jeg tænkte, der ligger vel også en potentiel besparelse i administrationen ved at kunne trække indtægter ind på at administrere andres penge? Det er vel en naturlighed og et godt argument.

Dirigent: Det, som blev nævnt, at i og med at man får større volumen, så får man mere effektivitet og en bedre mulighed for at få en endnu højere indtjening og lavere omkostninger – det mener jeg var lidt det, der også blev nævnt, at det er i virkeligheden motivationen, at det gerne skulle være til gavn for medlemmerne. Ja, jeg tror, vi har været rundt om synspunkterne.

Lilian Jensen: Jeg synes, at hvis jeg skulle være med til at stemme om det her og stemme for det, så ville jeg godt vide, hvem det er, de andre. Ja, man kan udvide til. Så jeg vil foreslå, og hvis bestyrelsen så alligevel kan handle som den vil, så kan jeg slet ikke se, hvorfor vi her skal tage stilling til sådan en vag formulering.

Dirigent: Nej, det tror jeg, at vi har forstået. Men nu ligger det her forslag der. Og det vil sige, så må man tage stilling til på generalforsamlingen, om man synes, det er en god ide at åbne denne her mulighed eller ej. Og tror ikke, at vi kommer det nærmere, hvem det er. Der er nævnt, at det kan være andre pensionskasser, det kan være fonde, og andre som ikke selv har muligheden for det. Og det er det grundlag, vi må stemme om det på. Og det kræver altså et flertal for at blive vedtaget og jeg fornemmer, at vi skal have en afstemning om det, og vi kan prøve i første omgang en mundtlig afstemning. Der er nogen, der sidder med fuldmagter. Jeg ved ikke, om det også gælder, du har fire fuldmagter eller hvor mange havde du? Ja, er der andre, der sidder med fuldmagter – som du kan bruge her også. Det er syv fuldmagter og 2 og 17, det er fordi, vi kunne godt lave en skriftlig afstemning, så kommer de her tal jo frem, men det er mere for at få en fornemmelse af det. Der ligger altså 3 og 4 – 7 fuldmagter. Og der ligger 2 og 17, som jeg har kontrolleret. Skal vi tage en afstemning om, hvem kan gå ind for forslaget skal række hånden op nu. Og vi tæller lige – 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17. Stemmer du for de fuldmagter? Dine fuldmagter tæller med. Så er det 19 plus 17 – 36 og hvem stemmer imod? Det er 1-2-3 plus 7, det er 10. Forslaget er vedtaget. Så håber vi, at det kommer til gavn for medlemmerne. Det ser vi frem til.

[Forslag 8 vedtaget ved håndsoprækning]

Forslag 9: Bemyndigelse til bestyrelsen om korrekturændringer o.l.

Dirigent: Det er jo således, at vi hvert år beder om, at man bemyndiger bestyrelsen til at foretage nødvendige korrekturændringer. Nu har vi lavet en række vedtægtsændringer og regulativændringer, og når det så bliver forelagt endeligt til godkendelse af myndighederne, så plejer vi at give en bemyndigelse ikke til at ændre på indholdet, men der kan være paragrafhenvisninger og andre – det beder jeg også om, at vi får her. Ikke indholdsmæssige ændringer, kun almindelig korrekturændringer. Det siger jeg tak for.

[Forslag 9 vedtaget]

Forslag 10: Opfordring til afvikling af investeringer i kulselskaber m.v.

Dirigent: Så er vi ved forslag 10. Generalforsamlingen skal tage stilling til et forslag, som Lene Nielsen og en række andre har stillet, der vedrører spørgsmålet om opfordring til bestyrelsen til at arbejde for afvikling af investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018 og som der står indgå i en dialog med selskaberne. Det er således, at forslagsstillerne jo har mulighed for at motivere deres forslag, og det har jeg talt med Lene Nielsen om, og det vil Lene Nielsen gerne.

Lene Nielsen: Tak. Som sagt, jeg hedder Lene Nielsen, og jeg skal forsøge at fremlægge det her på de afsatte 6 minutter. Nu har jeg allerede brugt noget af tiden, men jeg håber, at det går. Jeg læser lige forslaget højt igen: Generalforsamlingen opfordrer bestyrelsen til at arbejde for at afvikle investeringer i de 100 største kulselskaber snarest muligt og senest inden udgangen af 2018, at indgå i årligt dokumentere dialog med olie- og gasselskaber, hvor pensionselskabet ejer aktier om at afvikle deres investeringer i højrisikable udvindingsprojekter, f.eks. tjæresand, dybhavsboringer og udvinding i Arktis.

Og jeg er jo så bare en af 12 stillere her. Vi har to sæt argumenter. Der er dels argumentet om klimaet og hensynet til kommende generationer og ønsket om stabile økonomiske afkast. Vi synes, vi har gode argumenter på begge fronter. Klimaudviklingen løber løbsk og vi mærker det allerede. Jeg vil lade de næste billede tale for sig selv.

Også her på de hjemlige breddegrader har vi mærket til klimaforandringerne og Europa har faktisk den største temperaturstigning. På COP15 blev man enige – kunne vores ledere blive enige om én ting og det var, at man havde en fælles udmelding om, at der maks. måtte være en gennemsnitstemperaturstigning på 2 grader. Siden har Det Internationale Energiagentur og FN's Klimapanel konkluderet, at to tredjedele af verdens fossile reserver ikke kan afbrændes, hvis vi skal holde os under de 2 grader. Kul er det mest klimabelastende af de fossile brændstoffer, udslippet af CO₂ er dobbelt så højt som hvis man afbrænder gas, for eksempel. Derfor siger vi: Stop investeringerne i kul. Udvinding af fossile brændstoffer medfører store miljømæssige belastninger. Her har vi et billede af tjæresand. Med jævne mellemrum resulterer disse udvindingsformer i store miljøkatastrofer. Her er det en dybhavsboring, der er gået galt. De højrisikable udvindingsprojekter skal afvikles. Så kommer jeg til den økonomiske argumentation. Det er jo sådan for kullenes vedkommende, at der kan vi allerede se et strukturelt fald. Her er et amerikansk indeks, hvor man kan se, at for kul er kursudviklingen, den har været sådan, så der er et fald på 76 % og den generelle industriudvikling, der er en stigning på 69 %. De følges ikke længere ad. Verdens største finansvirksomhed mener, at olien vil toppe i 2020 og at der herefter vil være risiko for stranded assets. Det er City Group. Heldigvis så er vedvarende energi allerede nu ved at overtage markedet og presser de fossile brændstoffer ud. Centrale personer anbefaler afinvesteringer fra fossile brændstoffer. Her er det Verdensbankens præsident og generalsekretæren for FN og afinvesteringen breder sig. I Danmark er PFA, Nordea og PKA allerede gået foran. Vi mener egentlig, at vi skal følge med her. Og at investering i fossile brændstoffer er en risikoinvestering. Unipension mener ikke, at de har globale retningslinjer at rette sig efter i forhold til miljø- og klimaspørgsmålet og at de derfor ikke har basis for handling. Vi siger, at der er globale retningslinjer. Hvis ikke det her er globale retningslinjer, hvad er så? Og vi mener også, at vores forslag tager udgangspunkt i Unipensi-

ons retningslinjer, så de retningslinjer for ansvarlige investeringer, som vi har hørt om tidligere. Jeg vil mene, at pensionskasserne ikke ønsker at deres investeringer forårsager alvorlig og langsigtet skade på miljøet og herved forstås handlinger, hvorved man offentligt modsætter sig intentionerne om stabilisering og koncentration af drivhusgasser i atmosfæren og forurening af vand, jord, luft og store udslip af drivhusgasser i atmosfæren. Så siger man endvidere, at hvis Unipension vedtager en klimapolitik, så vil Unipension afvige fra sit udgangspunkt om ikke at være politisk. Vi siger, at lade stå til er politisk. Kan vi tage ansvaret? Jeg mener, at vi har et meget, meget stort ansvar i kraft af, at vi har denne her store pensionsformue. Vil vi tage ansvaret? Det, vi ønsker og gør med vores forslag, det er at gøre en indsats for miljøet samtidig med at vi sikrer vores pensionsinvesteringer. Ja, slut.

Dirigent: Tak til Lene Nielsen for en eksemplarisk gennemgang. Det var så flot med mange spændende plancher, og så er det således, at bestyrelsen så gerne vil knytte sine bemærkninger til oplægget her og det er Lars Thiis, som vil knytte bemærkninger til Lene Niensens og andres forslag. Værsgo

Lars Thiis, bestyrelsesmedlem: Tak for det. Man kan jo ikke lade være med sådan set bare at kvittere for de intentioner, der ligger i jeres forslag, fordi selvfølgelig skal vi som pensionskasse være med til at begrænse den globale opvarmning, og selvfølgelig skal vi undgå, at vores investeringer i selskaber, der udvinder fossile brændstoffer, taber deres værdi. Selve pensionskassens eksistensberettigelse ligger netop i at skabe en økonomisk tryk alderdom for medlemmerne igennem høje, stabile pensioner frem i tiden. Og det er klart, at vi som ansvarlig investor ikke skal skabe et afkast på bekostning af klodens miljø og bestyrelsen deler selvfølgelig til fulde forslagsstillernes bekymring for klimaudviklingen og ønsker selvfølgelig at medvirke til at begrænse den globale opvarmning og man kan jo ikke andet end støtte sig til de illustrationer, som du viste. Altså, selvfølgelig, vi er enige i målet, men ikke i midlet.

Baggrunden er jo, at pensionsopsparing af natur handler om langsigtede investeringer, og det er derfor, at vi er interesseret i de langsigtede løsninger, som kan medvirke til at gavne miljøet. Og bare at frasælge aktierne, som blot bliver købt af andre investorer, det gavner ikke noget. Efterspørgslen efter fossile brændsler forsvinder heller ikke af den grund. Fossile brændsler vil være en stor del af energiforsyningen i mange år, selv om verdens ledere i Paris senere i år forhåbentligt når frem til en forpligtende ambitiøs klimaaf tale, som vi jo også har opfordret dem til.

Bestyrelsen tror i stedet på, at vi som pensionskasse skal tage ansvaret på os og benytte vores ejerskab til at påvirke ikke bare udvindingsselskaberne men også de selskaber, som er storforbrugere af fossile brændstoffer. At forbrugssiden er mindst lige så vigtig blev illustreret i Politiken i sidste uge, hvor avisen kunne berette, at Mærsk Line siden 2007 har nedbragt sin udledning af CO₂ med 11,5 millioner tons, altså omtrent den samme mængde CO₂, som det i samme periode er lykkedes at fjerne fra det samlede danske energiforbrug. Og vi så det også med Exxon-eksemplet, som Mette talte om. Det er jo et af verdens allerstørste olieselskaber, som nu går ind i dialog og så virker dialogen, selv om det jo altså tager lang tid. Rent investeringsmæssigt så øges risikoen, hvis vi på forhånd helt fravælger selskaber i bestemte sektorer som investeringsmuligheder. Det er jo et spørgsmål om risikospredningen. Hvis vi har en bred ramme, så er vores risiko mindre. Hvis vi indsnævrer vores risikoramme, jamen så øges vores risiko. Og en spørgeundersøgelse foretaget af YouGov for forskning og pension i efteråret viste, at under en femtedel af danskerne er villige til at risikere et lavere afkast og dermed lave-

re pension for, at der skal tages særlige hensyn til eksempelvis miljø og 43 % af danskerne ønsker ikke, at der skal tages særlige hensyn, så længe pensionskassen overholder loven.

Så derfor så vil en del af det analysearbejde, som I kan se heroppe, og muligheden for at tilbyde en fossilfri fond, det er det, som bestyrelsen har besluttet at gennemføre sammen med de andre pensionskasser i Unipension, den vil altså også gå på at undersøge, hvor stor medlemsinteressen for fossilfrie investeringer er. Og blandt de øvrige elementer i analysearbejdet er der dem, I ser på sliden her.

Men for bestyrelsen er det altså vigtigt, at vi og de medlemmer, som måtte ønske at placere deres pensionsmidler i en fossilfri fond, får et solidt beslutningsgrundlag og en så stor beslutning som at tilbyde medlemmerne at kunne investere i en portefølje uden kulselskaber og evt. andre fossilselskaber kan vi som ansvarlig bestyrelse ikke tage uden videre. Derfor vil analysen blive gennemført, uanset hvad resultatet af denne her efterfølgende afstemning bliver. Og desuden er det jo ifølge lov om finansiel virksomhed bestyrelsens ansvar at fastlægge investeringsstrategien og ansvaret kan altså desværre ikke videregives til generalforsamlingen, så bestyrelsen anbefaler jo altså medlemmerne at stemme nej til det her forslag, men altså vi er jo selvfølgelig enige egentlig et eller andet sted. Vi vil gerne understrege, bestyrelsen er enig i målet med forslaget, at begrænse den globale opvarmning. Det er bare ikke midlet at bare frasælge aktierne. Tak.

Lene Nielsen: Ja, altså det der I siger med, at frasalg ikke virker. At der står en ny investor klar. Jeg synes, det er interessant, at FN's generalsekretær anbefaler divestment, altså afinvestering netop som et middel til at opnå nogle af de klimamål, vi skal opnå. Og det er det samme som anbefales af Verdensbankens direktør. Dem vil jeg rette mig efter personligt. Den anden ting er, at jeg synes det er en falsk problemstilling at stille op at sige, at hvis vi investerer klimaansvarligt, så risikerer vi vores investeringer. Der er faktisk foretaget analyser, som viser, at det man kalder fossil fuel free portfolios, at de har et bedre afkast end de andre investeringsfonde. Så jeg har lidt svært ved at se, at det er en risikabel ting, vi gør. Jeg synes tværtimod eller det virker ud fra de ting, jeg kan læse mig til som om at vi sikrer vores fremtid ved at gøre de her ting både økonomisk og så sandelig også klimamæssigt.

Lilian Jensen: Jeg vil godt starte med, jeg kunne også godt lige kommentere, hvis det er en kommentar. Men jeg vil starte med at læse et citat op fra en af dem, jeg har fået fuldmagt fra. Hun siger: "Den uundgåelige overgang til en kulstoffattig økonomi vil hurtigt ødelægge værdien af mange af de investeringer i kul-, gas- og olieselskaber, som mit pensionskassen holder som nye veje. Det er på ingen måde betryggende at vide, at min pensionsopsparing er sat i firmaer, som både er risikable papirer og ødelæggende for klimaet, da dette i begge henseender er at gamble med min fremtid".

Så synes jeg, bestyrelsens kommentar går jo ud på, at den deler vores bekymring. Det er da fint. Det er godt. Men hvorfor ender man så op med at stemme imod vores forslag eller anbefale, at man stemmer imod vores forslag. Det ligger jo inden for rammerne af, hvad retningslinjerne for ansvarlige investeringer siger.

Så siger bestyrelsen, at for dem er handling ikke uden videre at sælge aktier i kulselskaber. Men de udnytter ejerskabet til udvikling, men så er der faktisk kompetente folk, der siger, at netop på det område der er den der dialog og det aktive ejerskab – den er ikke vejen frem.

Den får ikke de der firmaer til at høre op med at svine. Og i hvert fald går det meget, meget, meget langsomt og for langsomt. Så er der det der med, at man deler ikke vores bekymring, altså forslagsstillernes bekymring for, at der er en uopdaget prisboble omkring aktierne i kul-, olie- og gasselskaber, men det er der jo. Det har vi jo vist ved vores gennemgang og så siger bestyrelsen her, at når vi er i en dialog med selskaber, så skal vi gerne have et godt svar på, hvordan virksomheder skal drives, når politiske indgreb inden for en årrække fordyrer CO₂-udledning, ellers er der næppe tale om en attraktiv langsigtet investering, også i denne sammenhæng giver dialog mening efter bestyrelsens opfattelse.

Mener bestyrelsen, at investering i kul er en attraktiv, langsigtet investering? Det sætter vi et stort spørgsmålstejn ved. Så er, ja det er godt nok ikke noget, som Lars fik sagt, men det er noget, som Mette Carstad sagde eller har skrevet, at hun siger, at det er meget vigtigere, at vi som forbrugere gør vores indflydelse gældende. Er det ikke netop det, vi prøver på her? Er vi ikke forbrugere ved, at vi altså i den forstand, at vi bruger vores midler, de investeres i de der firmaer, fordi hun var selv inde på, at det vil have en kæmpe effekt på virksomhederne, hvis forbrugerne begynder at opføre sig anderledes. Det er vi helt enige i. Så er det også uforståeligt, at bestyrelsen ender op med at sige, at de anbefaler, at man stemmer imod vores forslag. Jeg kunne have forstået, hvis de havde sagt, vi har betænkeligheder, men vil meget gerne følge, prøve at se, om de der ting kan lade sig gøre, men det er ikke det, man gør. Man siger bare, at man vil lave en fossilfri pulje for dem, der ikke vil være med til det her. Men det er slet ikke det, vi vil, vi vil have, at vores pensionskasse opfører sig ordentligt. Det er ikke noget individuelt anliggende mener vi. Det er et kollektivt anliggende.

Lars Thiis: Jamen altså, vi føler også, at vi opfører os ansvarligt netop når vi vælger dialog frem for frasalg, og det er jo ikke sort og hvidt det her. Altså det kan man jo, hvis man tager Information fra i går og læser artiklen på side 12 og 13, så kan man jo mærke, at denne avis, som har altid brystet sig med uafhængig af partipolitiske og økonomiske interesser, den fremstiller faktisk det her meget, meget nøgternt. Ja. Og meget objektivt, så det her det er jo altså en ting, som har mange sider, mange forskellige observationsmuligheder. Og det skal da heller ikke være nogen hemmelighed, at det er et emne, som optager bestyrelsen rigtig meget. Men vi føler bare, at vores investeringsside følger netop også denne her situation meget nøje og på det her tidspunkt, lige nu, som verden er skruet sammen lige her, da føler vi, at vi bedst passer på pensionskassens medlemmers afkast og penge ved at investere i den retning, som bestyrelsen jo så også har fælles.

Men selvfølgelig, tingene vil måske ændres på længere sigt. Men her og nu der ligger vores niveau altså her. Det er klart, at sådan noget her, der er et spørgsmål om en balancegang, hvor man lytter til de mennesker, som er dygtige og ansvarlige og kender og kigger ind i fremtiden som det f.eks. også illustreres der i Information, ikke? Og der er vurderingen altså så lige nu, at det her det er det, bestyrelsen synes er den rigtige indstilling. Vi vil hellere have en dialog og påvirke selskaberne frem for bare at sælge ud af varen.

Lene Nielsen: Altså for det første så, jeg synes jo, det er vigtigt at understrege, at vi opfordrer ikke til, at I bare sælger ud af varen eller at I bare sælger ud af alt, hvad vi har af fossile brændstoffer. Det vi opfordrer til det er, at vi starter med kul, som jo allerede nu er faldet voldsomt i værdi, ikke også? Og at vi indleder dialog omkring de højrisikable investeringer. Vi anbefaler jo ikke, at vi bare går – altså tager hele dynen. Jeg synes faktisk, at det er rimeligt ansvarligt, det vi foreslår og vi støtter os jo på dygtige folks vurderinger i det her spørgsmål.

Lilian Jensen: Nå jo, det er det her med, at altså det kan godt være, at Lars synes, at der bliver gjort noget. Det gør der selvfølgelig også. Det kan jeg godt se, at der bliver taget små skridt i den rigtige retning, men det, vi siger, det er bare, at det er jo ikke fremsynet, det er ikke noget, der ligesom tager stilling til, at der faktisk er temmelig alvorlige klimaændringer i gang. Og når han så siger, at svaret fra bestyrelsen det er, at man vil overveje eller sætte en analyse i gang, om de her fossilfrie puljer kan oprettes, så – det er jo ikke noget, altså, det... og det, man vil undersøge, det er kun de negative sider. Det er ikke, om det kunne have positive effekter, at man foretog sig skridt i den retning, vi siger, vi peger på. Man vil kun undersøge, om det giver negative konsekvenser for nogen.

Formanden: Det er bare en lille kommentar. For det første så interessant nok har vi i dag ikke aktier i rene kulselskaber, og det har vi alene ud fra en betragtning om, at det i øjeblikket ikke er en god investering. Så det er faldet på den måde, så det ville være en rigtig, rigtig let ting for os bare at sige, jamen fint, så dropper vi det. Det ville det være i dag, men det ville det ikke være langsigtet og så for det andet, så har jeg en lille kommentar til den liste. Der er jo en liste med 100 selskaber, som vi skal sælge og det er jo bl.a. en af Danmarks allerstørste virksomheder, hvis ikke det største, at vi skal sælge Mærsk, fordi de har investeringer i fossile brændstoffer. Så det er jo ikke bare lige at skille sig af med de 100 største virksomheder.

Til sidst så har jeg en kommentar om forbrugssiden, og det er rigtigt, du er jo pensionsforbruger, men det forbrug, jeg tænkte på, det var mere f.eks. mit eget forbrug, hvor jeg er kørt i bil herover i dag. Det kunne jeg godt være lidt flov over, men jeg er jo nødt til at komme herover for at være her, og der er det rigtig svært for mig at finde en alternativ måde at transportere mig herover uden at bruge fossile brændstoffer, og der er jo – et rigtigt tåbeligt argument, det er fuldstændig korrekt, men det siger jo bare, at der godt nok i lang tid vil blive ved med at være nogen, som synes, det er vigtigt, og som gerne vil købe den olie, som de store selskaber sælger.

Kristian Kipp: Kort. Det er ikke for, at jeg vil tærskle langhalm på emnet, men jeg synes da, det er bemærkelsesværdigt i oplægsholderens indlæg, at mange af de andre store pensions-selskaber rent faktisk har taget denne her beslutning at udfase de fossile brændsler, investeringer i de her selskaber. Det er dog et argument, jeg synes, at bestyrelsen bør forholde sig til. Og jeg ved ikke, om bestyrelsen vil kommentere på lige præcis den del af det?

Formanden: Det er fuldstændig korrekt, at der er nogen, der har taget en meget nem løsning og sige: Ja, det gør vi. Vi vil ikke have tjæresand, og vi vil ikke kul, ting vi ikke har i forvejen. Jeg tror ikke, at du finder hverken PFA eller Nordea sige, jamen vi har også solgt Mærsk. Det er godt nok en uansvarlig virksomhed. Og det er lige præcis det, forslaget indebærer.

Kristian Kipp: Betyder det, at bestyrelsen i dag, i det analysearbejde, man vil tage fat på, er indstillet på at finde en eller anden fornuftigere eller hvad kan man sige en måske mere lempelig udgave af det her forslag, hvor man stadigvæk arbejder på nogle af de samme – med de samme intentioner, som ligger i forslaget, men et mindre dramatisk – en udgave, hvor man eksempelvis ikke udfaser Mærsk-aktierne?

Formanden: Jeg kan svare som bestyrelse eller vi kan svare som teknikere og som bestyrelse kan jeg sige, ja selvfølgelig. Vi har jo enorm sympati for forslaget. Og jeg vil sige, 90 % af

hvad der står i forslaget er vi jo enige i. Vi er enige i dialogen, vi er enige i, at tingene skal arbejdes videre, men vi ikke enige i det middel, som I har stillet som en konsekvens af forslaget. Teknikken omkring vores analyse vil jeg bede Cristina svare på.

Cristina Lage, adm. direktør: Ja, når jeg lige markerer over for Mette, jeg kan ikke sige, ja, det er præcis det, vi vil gøre. Men analysen går bl.a. ud på noget af det, du sådan indirekte siger. Det er, hvordan afgrænser man det her? Altså hvor vi siger, jamen hvis man skal tilbyde en fond, som er fossilfri i sine investeringer, hvor går grænsen, hvordan skal man gøre det? Hvordan skal vi rådgive? Så vi vil komme igennem en masse overvejelser. Det er også derfor, det er ikke noget, vi gør fra den ene dag til den anden. Så vi er ikke sådan allerede nu bundet på, at det skal være snævert, så vi vil prøve at tænke bredt.

Lilian Jensen: Jeg vil bare sige, vores forslag går jo ikke ud på, at vi skal være fuldstændigt fossilfrie i løbet af no time. Det går ud på at få skaffet os af med kul og så sørge for, at de der olie- og gasselskaber ikke investerer i de højrisikable projekter, som ikke er lønsomme på lang sigt. Så hvis vi har analyser, der ligesom siger, fuldstændig fossilfri, det er heller ikke det, vi i første omgang har lagt op til.

Dirigent: Jeg tror, vi har synspunkterne i hvert fald repræsenteret. Der kan være forskellige holdninger til det. Det er der. Der er, ved jeg jo, en række fuldmagter givet og jeg har også forstået, at en del af dem formentlig er givet til det her punkt. Jeg synes, at det ville være rigtigt, at vi tager en skriftlig afstemning om det, sådan at vi er sikre på, at alle dem, der måtte ønske at have en mening, både de skriftlige og de ikke-skriftlige har det, fordi der har man markeret det antal stemmer, folk har. Ja, inden jeg går i krig med afstemningen.

Kristian Kipp: Det er ikke for at blive ved med at køre rundt i det, men når nu vi får Mærsk frem på banen her som en på listen, og hvis det er rigtigt forstået, at forslaget ikke indebærer, at man skal sælge Mærsk-aktien, så synes jeg bare, at det er på et forkert grundlag, at vi stemmer, fordi på listen, der står Mærsk som et olie- og gasselskab og ikke som et kulselskab, og derfor stemmer vi ikke om, om vi skal sælge dem nu. Det synes jeg bare er vigtigt, at det står fuldstændigt klart for alle. Er vi enige?

Dirigent: Det er noteret. Så tror jeg, vi tager vores stemmesedler og det er sådan, alle har udleveret stemmesedler. De fleste står der et 1-tal på og nogle har lidt andre og inden I nu skriver på de stemmer I har, det er altså så nr. 1, den første af stemmesedlerne og det vil være sådan, at dagsordenspunktet er jo et forslag fra en række stillere og det vil sige, det er det, vi skal tage stilling til. Og det betyder, at dem, der vil stemme for stillernes forslag, de skal krydse ja og dem der ikke vil stemme for, men vil stemme imod, de skal krydse nej. Er der nogen, der er i tvivl om det? Godt. Det er nr. 1 vi krydser af, og vi har jo gode folk og revisionen til stede, som vil sørge for at tælle stemmerne op, så vi er sikre på, at det går rigtigt til. Ja, hvis vi går ind for forslaget fra stillerne. Nej, hvis vi ikke går ind for det. Og jeg spørger, om der er nogen, der ikke har fået afleveret endnu? Så må de hellere få det gjort, hvis de vil have indflydelse.

Så må vi afvente resultatet af stemmerne.

[Forslag 10 blev vedtaget, med 44 For og 32 Imod]

Dagsordenens punkt 5

Valg til bestyrelsen

Dirigent: Det er således, at det næste punkt på dagsordenen er valg til bestyrelse, og der er der jo flere ting og sige. Det er således, at Cecilie Therese Hansen er indstillet til genvalg. Det var næstformanden. Ja. Så har vi desuden et suppleringsvalg, men jeg mener, at det ville være rigtigt at tage de tre valg hver for sig, så jeg spørger til selve valget til en fuld valgperiode er opstillet Cecilie Therese Hansen, og jeg spørger om der er andre kandidater til posten? Eller vi skal give Cecilie 3 år mere? Så skulle vi næsten gøre det med akklamation måske?

[Klapsalver].

[Cecilie Therese Hansen genvalgt for en 3-årig periode]

Så er det Lars Thiis, der har underholdt her med det sidste punkt, og han udtræder af bestyrelsen i utide og det vil sige, som han har forklaret på grund af arbejdssituationen og det betyder, at vi skal vælge en for en 2-årig periode alene. Og der er der af bestyrelsen foreslået Ole Bjørn Petersen og Ole Bjørn Petersen, det var dig. Jeg ved ikke, om du har lyst til at sige noget, så skal du da have chancen. Det skal ikke komme an på det.

Ole Bjørn Petersen: Jeg hedder Ole Bjørn. Jeg har siddet i bestyrelsen for 2 år siden, men blev af medlemmerne valgt ud, og nu prøver vi så igen som suppleant for Lars Thiis i en 2-årig periode. Det var spændende at være med og det var utroligt lærerigt, så jeg stiller meget gerne op igen.

Dirigent: Ja, tak for det. Er der andre kandidater? Det er der ikke. Så kan vi også betragte dig som valgt. Tillykke med det.

Klapsalver

[Ole Bjørn Petersen valgt for en 2-årig periode]

Vi har jo et system her, hvor hvis der er flere kandidater, så er det urafstemning, så nu har I jo lige siddet og sørget for at spare nogle penge for pensionskassen alle sammen. Nu skal vi se lidt positivt på det, ikke? Så er det således, at vi skal have valgt et uafhængigt regnskabs- og revisionskyndigt medlem, idet Niels Olsen udtræder af bestyrelsen, og der har vi jo lige vedtaget nogle nye regler, som I ved. Det vil sige, at bestyrelsen indstiller og generalforsamlingen kan så godkende eller lade være. Det er således, at bestyrelsen indstiller til valg af Søren Kaare-Andersen for en 3-årig periode. Jeg forstod, han har ikke kunnet være til stede i dag desværre. Men der er sådan lige en kort beskrivelse af, hvem han er. Jeg ved ikke, om det giver anledning til spørgsmål eller kommentarer.

Jean-Pierre van Tittelboom: Det er meget fint alle de titler der, men hvad er hans baggrund? Er han økonom? Eller revisor? Eller hvad er han?

Jens Munch Holst, CFO: Jamen han er økonom af uddannelse og har mange års erfaring inden for finanssektoren kan man vel godt sige. Lige siden sin udtræden fra politstudiet tror jeg, han har været i den finansielle sektor. Han har været i den finansielle sektor, siden han blev færdig som polit.

Cecilie Therese Hansen, næstformand: Jamen jeg vil egentlig godt tilføje, jeg har siddet med i processen med at finde netop Søren her, vi har valgt blandt flere kandidater og ud over, at Søren opfylder de ting og de krav, der er til, at vi har uafhængige medlemmer ind her i vores bestyrelse, har de kompetencer, vi har brug for at supplere med, så er han også en super-engageret person, meget holistisk tænkende. Han er slet ikke den klassiske økonom i jakkesæt og sådan noget. Han kan sine ting. Han ved en masse om investering, men han kan en hel masse andet også, så der er også en masse menneskelige kvaliteter, som vi har kigget efter her, og det tror vi er vigtigt, fordi det er jo et teamwork, når vi har sådan et bestyrelsesarbejde. Så jeg tror på, at han kan – hvad han siger om værdi for medlemmerne, det klinger rigtigt i mit hoved. Han taler også om ansvarlighed som vi gør, og det har vi lagt vægt på.

Dirigent: Således betrygget skal vi godkende ham og byde ham velkommen i bestyrelsen? Det gør vi.

Klapsalver

[Søren Kaare-Andersen valgt for en 3-årig periode]

Så vil jeg tillade mig lige at gå tilbage til forslag 10, idet der er afgivet i alt 76 stemmer på forslaget, heraf 38 fuldmagter – undskyld, der er både 38 + 18, der er rigtig mange fuldmagter. Med det samlede total af dem er, at for forslaget stemte 44 og imod forslaget stemte 32 og det vil sige, at opfordringen til bestyrelsen er vedtaget.

[Klapsalver]

Det har man lov til at klappe af. Det er OK. Ja, og dermed har vi så afsluttet dette forslag 10 med disse stemmetal, og vi har klaret valgene af bestyrelsesmedlemmerne.

Dagsordenens punkt 6

Valg af revision

Dirigent: Det vil sige, nu er vi kommet til valg af revision og der var det jo således, at Lone Møller Olsen og Jacques Peronard tidligere var valgt. Denne gang foreslår vi, fordi vi jo lige har fået ændret vores vedtægter, valg af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisor med tilføjelsen af, at vi stadigvæk vil være i de tos trygge hænder, eftersom de stadigvæk er i foretagendet. Men nu bliver det selskabet. Kan vi godkende det? Ja, tillykke med det Deloitte.

[Deloitte Statsautoriseret Revisorpartnerselskab valgt]

Dagsordenens punkt 7

Sted for næste års generalforsamling

Dirigent: Så er det således, at vi jo også skal beslutte her i denne lille forsamling næste års generalforsamling, og nu har vi prøvet at være i Odense og det er jo hyggeligt. Man foreslår i bestyrelsen, at man næste år holder generalforsamlingen i København. Det er selvfølgelig farligt, hvis der kun sidder jyder her rundt om bordet, men jeg spørger, jeg er selv lige flyttet til København for en måned siden. Jeg synes, det lyder til at være en god ide. Ja, kan vi godkende det? Vi skiftes jo. Ja, det er også godkendt. Det vil sige, at det bliver København vi mødes næste år, de af os, der bliver inviteret.

[Godkendt at generalforsamlingen 2016 holdes i København]

Dagsordenens punkt 8

Eventuelt

Dirigent: Så er det således at vi har et punkt Eventuelt. Der kan vi jo ikke vedtage noget, men vi kan jo snakke om alting, og jeg spørger, om der er nogen, der har ønsket ordet til Eventuelt? Det er jo således, at vi har et særligt Eventuelt, der hedder en stående buffet lige om lidt, men inden vi kommer så langt, så plejer formanden at få det sidste ord. Det gør formanden som regel. Jeg vil nøjes med at takke for eksemplarisk god rod og orden og så vil jeg give ordet til formanden som afslutning af mødet.

Formanden: Under Eventuelt ville jeg egentlig have holdt en lille tale til Lars Thiis, som rent faktisk har været med i pensionskassen i 24 år og har gjort en formidabel indsats og har været med på en rejse fra dengang for mange år siden, hvor jeg heller ikke var i pensionskassen, hvor vi bare var os selv i AP, og hvor vi var – ja, var du med til at fejre den første milliard, Jean Pierre? Hvor vi nu er oppe på 8 milliarder. Det er virkelig en rejse, som Lars Thiis har deltaget i. Og det er jo næsten vemodigt, at han nu har valgt at koncentrere sig om sit byggeri i Oslo i stedet for at fortsætte med os. Det giver os så mulighed for at få Ole Bjørn ind igen, som tidligere har været i bestyrelsen. Har været et utroligt kompetent bestyrelsesmedlem, og det er vi rigtig glade for. Men Lars han får sin tale på et tidspunkt, men det bliver så ikke i dag, men ellers vil jeg sige tusind tak for en god debat. Vi er ikke altid enige, og det har vi jo også lige lært af hjerneforskerne, det er udmærket, fordi så holder vi os friske og kloge lang tid endnu.

Men ellers vil jeg sige tusind tak. Tusind tak for gode bidrag og tak for i dag og jeg bliver i hvert fald hængende et lille stykke tid og får mig også desværre kun et enkelt glas rødvin, fordi jeg jo som sagt er ude og bruge nogle fossile brændstoffer, men tak for i aften eller i dag.

Gentofte 28. april 2015

Johnni Nielsen
(referent)

Lars Svenning Andersen
(dirigent)